

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ผลของการฝึกออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษแบบ โฟนิคส์ที่มีต่อทักษะการอ่านคำศัพท์ของเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 3 นี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทักษะการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย
 - 1.1 ความหมายและความสำคัญของทักษะการอ่าน
 - 1.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย
 - 1.3 ลักษณะและประเภทของทักษะการอ่าน
 - 1.4 พัฒนาการทักษะการอ่านตามวัยของเด็ก
 - 1.5 การส่งเสริมทักษะการอ่านในเด็ก
 - 1.6 ประเภทของคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย
 - 1.7 การวัดและประเมินผลทักษะการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฝึกออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
 - 2.1 ความหมายและความสำคัญของการฝึกออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
 - 2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการฝึกออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
 - 2.3 หลักการฝึกออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 3.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทักษะการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย

ความหมายและความสำคัญของทักษะการอ่าน

ความหมายของการอ่าน

ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับการอ่านอย่างกว้างขวาง และมีนักการศึกษาหลายคนให้คำจำกัดความของการอ่านไว้หลากหลายดังเช่นต่อไปนี้

วรรณิ โสมประยูร (2537 : 121) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์โดยแปลออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิด และความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกันและผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้น ๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

กองทัพ เคลือบพนิชกุล (2542 : 81-82) กล่าวถึงการอ่านว่า เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสื่อสาร โดยผู้อ่านใช้ประสาทสัมผัสรับตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ผ่านกระบวนการทางความคิด เพื่อทำความเข้าใจในเรื่องรานั้น แล้วตีความหมายออกมาทั้งความหมายตรงและความหมายแฝงอย่างถูกต้องและตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน และยังสามารถสรุปความหมายแนวความคิดตามขั้นตอน

ทิสนา แจมณี (2544 : 101) ได้กล่าวถึงการอ่านว่า เป็นทักษะพื้นฐานเบื้องต้นในการสื่อสารและเป็นพื้นฐานเบื้องต้นของความคิด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548 : 6) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า เป็นการแปลความหมายของตัวอักษรที่อ่านออกมาเป็นความรู้ ความคิด และเกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านตรงกับเรื่องราวที่ผู้เขียนสื่อความหมาย ผู้อ่านสามารถนำความรู้ ความคิด หรือสาระจากเรื่องราวที่อ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

นิตยา ประพศุทธิกิจ (2549 : 124) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการค้นหาความหมายจากตัวอักษร หรือแปลความคิดที่มีอยู่ในสัญลักษณ์ที่เขียนไว้ โดยผู้อ่านจะรับรู้สัญลักษณ์หรือตัวอักษรด้วยสายตาเป็นประการแรก จากนั้นก็จะค้นหาความหมายหรือทำความเข้าใจในสัญลักษณ์นั้น

จากความหมายของการอ่านดังที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าทักษะการอ่านเป็นความสามารถในการแปลความหมายของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่สายตาสัมผัส แล้วผ่านกระบวนการทางสมองเพื่อตีความหมายของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์นั้น

สำหรับการวิจัยครั้งนี้จะเน้นเรื่องการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ซึ่งได้มีการให้ความหมายและความสำคัญของคำศัพท์ไว้โดยนักภาษาศาสตร์ดังนี้

ไฟรซ์ (Fries, 1950 : 24 อ้างถึงใน สุวิมล มะลิวัลย์, 2553 : 7) ได้ให้คำจำกัดความของคำ (Word) ไว้ว่าคำคือ การประสมเสียงซึ่งนำมาใช้เป็นสิ่งเร้าให้นึกถึงประสบการณ์ที่เคยผ่านมา ประสบการณ์ที่ถูกกระตุ้นจากการประสมเสียงนั้นจะมีความหมายต่างกันหลายอย่าง แต่จะมีเพียงประสบการณ์ที่เด่นกว่าประสบการณ์อื่น ประสบการณ์นี้จะถูกกำหนดขึ้นโดยข้อความที่ใช้ร่วมกัน บ่งบอกถึงสถานการณ์หนึ่ง ดังนั้นคำ ๆ หนึ่ง จึงสามารถมีได้หลายความหมาย เมื่อเอ่ยคำใดคำหนึ่งขึ้นมาโดด ๆ เราจึงไม่อาจจะจำกัดความหมายให้ตายตัวได้ จำเป็นต้องพิจารณาจากข้อความที่ปรากฏร่วม (Context) จึงจะรู้ว่าเป็นความหมายใด

คีธ แสงธนู และ คิด พงศทัต (2521 : 35) ได้ให้ความหมายของคำศัพท์ว่า คำศัพท์ คือ กลุ่มเสียงกลุ่มหนึ่ง ซึ่งมีความหมายให้รู้ว่าเป็นคน สิ่งของ อาการ หรือลักษณะอาการอย่างใดอย่างหนึ่ง และยังสามารถแบ่งความหมายของคำศัพท์ออกเป็น 4 นัย ได้แก่

1. ความหมายตามพจนานุกรม (Lexical Meaning) ได้แก่ ความหมายของคำตามพจนานุกรม สำหรับภาษาอังกฤษแล้ว คำหนึ่ง ๆ มีความหมายหลายอย่าง บางคำอาจใช้ในความหมายแตกต่างกัน เป็นร้อย ทำให้บางคนเข้าใจว่าความหมายที่แตกต่างออกไปหรือความหมายที่คนไม่ค่อยรู้จักนั้นเป็นส่วนหนึ่งของภาษา

2. ความหมายทางโครงสร้าง (Morphological Meaning) คำศัพท์ประเภทนี้เมื่ออยู่ตามลำพังโดด ๆ อาจหาความหมายได้ง่าย เช่น s เมื่อต่อท้ายคำนามบางจำพวก เช่น Hats, Pens จะแสดงความหมายเป็นพหูพจน์ของนามนั้น ๆ คือ ช่วยบอกว่ามีจำนวนมากว่าหนึ่ง

3. ความหมายจากการเรียงคำ (Syntactic Meaning) ได้แก่ ความหมายที่เกิดขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงไป แล้วแต่การเรียงลำดับ เช่น boathouse แตกต่างจาก houseboat หรือ Is she going home? แตกต่างจาก She is going home.

4. ความหมายจากเสียงขึ้น-ลง (Intonation Meaning) ได้แก่ ความหมายของคำที่เปลี่ยนแปลงไปตามเสียงขึ้นลงของผู้พูดที่เปล่งออกมา ไม่ว่าจะเป็นเสียงที่มีพยางค์เดียวหรือมากกว่า

มอริส (Morris, 1979 : 6434 อ้างถึงใน สุวิมล มะลิวัลย์, 2553 : 2) กล่าวโดยสรุปไว้ว่า คำศัพท์หมายถึง ถ้อยคำทุกคำที่มนุษย์ใช้ในการถ่ายทอดความหมายที่แสดงถึงความรู้ ความคิด ตลอดจนถึงสิ่งของหรือลักษณะอาการต่าง ๆ และความหมายของคำศัพท์นั้นก็เป็นที่เข้าใจกันได้เฉพาะในกลุ่มคนที่มีความเกี่ยวข้องกันในทางใดทางหนึ่ง

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2525 : 186, 780) บัญญัติไว้ว่า คำ หมายถึง เสียงพูดหรือลายลักษณ์อักษรที่เขียนหรือพิมพ์ขึ้นเพื่อแสดงความคิด โดยปกติถือว่าเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดซึ่งมีความหมายในตัว ศัพท์ หมายถึง เสียง คำ คำยากที่ต้องแปล

ปาริชาติ เม่นแยม (2545 : 21) กล่าวว่า คำศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง คำ ทั้งในภาษาพูด และภาษาเขียน ได้แก่ คำนาม (Nouns) คำกริยา (Verb) คำคุณศัพท์ (Adjective) คำกริยาวิเศษณ์ (Adverb) ซึ่งมีความหมายแน่นอนในตัวเอง

สรุปได้ว่า คำศัพท์ คือ การประสมเสียงให้เป็นคำ ไม่ว่าจะ เป็นคำโดด คำประสม หรือ สำนวนต่าง ๆ ทั้งในภาษาพูดและภาษาเขียน เพื่อใช้ในการสื่อความหมายถึง คน สัตว์ สิ่งของหรือ ลักษณะอาการต่าง ๆ ซึ่งคำ ๆ หนึ่งอาจมีได้หลายความหมาย สามารถใช้เป็นตัวแทนในการถ่ายทอด ความหมายที่แสดงถึง ความรู้ ความคิด ความเข้าใจได้

ไฟรซ์ (Fries, 1984 : 41 อ้างถึงใน สมใจ หอมสุวรรณ, 2544 : 39) กล่าวว่า ความสำเร็จ ในการเรียนภาษาต่างประเทศส่วนหนึ่งนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถในการใช้องค์ประกอบของภาษา ซึ่งประกอบด้วยเสียง โครงสร้างไวยากรณ์ และคำศัพท์ องค์ประกอบทั้ง 3 อย่างนี้ จะช่วยให้ผู้เรียน สามารถเข้าใจเรื่องที่ผู้อื่นพูดและสามารถพูดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ คือ สามารถใช้สื่อความหมายได้ คำศัพท์ จึงถือว่าเป็นพื้นฐานของการเรียนภาษา

กาเดสซี (Ghadessy, 1979 : 24 อ้างถึงใน ทศพร ดาดสุวรรณ, 2550 : 29) ให้ความเห็นว่า การสอนคำศัพท์มีความสำคัญยิ่งกว่าการสอนโครงสร้างทางไวยากรณ์ เพราะคำศัพท์เป็นพื้นฐานของการเรียนภาษา หากผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ก็จะสามารถนำคำศัพท์มาสร้างให้เป็นหน่วยที่ใหญ่ขึ้น เช่น วลี ประโยค ความเรียง แต่หากไม่เข้าใจคำศัพท์ ก็จะไม่สามารถเข้าใจหน่วยทางภาษาที่ใหญ่กว่าได้โดย เช่นเดียวกับ วรรณพร ศิลาขาว (2538 : 15) ที่ให้ความเห็นว่า คำศัพท์เป็นหน่วยพื้นฐานทางภาษา ซึ่งผู้เรียนจะต้องเรียนรู้เป็นอันดับแรก เพราะคำศัพท์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนรู้และฝึกฝน ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษา

สรุปได้ว่าคำศัพท์เป็นหัวใจสำคัญในการเรียนภาษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเรียน ภาษาต่างประเทศที่ผู้เรียนจะต้องทำความเข้าใจคำศัพท์เป็นอันดับแรก เพื่อนำไปสู่การพัฒนาความรู้ ความเข้าใจในการใช้ภาษา ทั้งด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน

จากความหมายของทักษะการอ่านและคำศัพท์ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าการอ่านคำศัพท์ ภาษาอังกฤษ เป็นกระบวนการในการผสมผสานตัวอักษรภาษาอังกฤษ เพื่อออกเสียงเป็นคำที่สามารถสื่อ ความหมายให้รู้ว่าเป็น คน สัตว์ หรือลักษณะอาการต่าง ๆ ซึ่งสามารถใช้เป็นตัวแทนในการถ่ายทอด ความหมายที่แสดงถึง ความรู้ ความคิด ความเข้าใจได้

ความสำคัญของทักษะการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะสำคัญ ที่มนุษย์ทุกยุคทุกสมัยใช้ในการเสาะแสวงหาความรู้ ดังที่ได้มีการกล่าวถึงความสำคัญของทักษะการอ่านไว้หลากหลาย เช่น

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532 : 83) กล่าวถึง ทักษะการอ่านว่า เป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญ และสำคัญมากที่สุด โดยเฉพาะสำหรับผู้เรียนในประเทศไทยที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะผู้เรียนมีโอกาสใช้ทักษะการฟัง การพูด และการเขียน น้อยกว่าการอ่าน

ในรายงานของสมาคมการอ่านนานาชาติ และสมาคมแห่งชาติเพื่อการศึกษาของเด็กปฐมวัย (International Reading Association & National Association for the Education of Young Children, 1998) ของประเทศสหรัฐอเมริกา ปรากฏข้อความซึ่งกล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การเรียนรู้การอ่าน และเขียน เป็นหนทางสู่ความสำเร็จทางการศึกษาและชีวิตในอนาคตของเด็ก สิ่งที่พยากรณ์ได้ว่าเด็ก จะสามารถเรียนได้ดีในโรงเรียน และมีส่วนนำไปสู่การเป็นสังคมที่มีผู้รู้หนังสือเพิ่มมากขึ้นก็คือ ระดับ ความก้าวหน้าในการอ่านและเขียนของเด็ก แม้ว่าความสามารถในการอ่านและเขียนจะมีการพัฒนา ต่อเนื่องไปจนตลอดชีวิตก็ตาม ในช่วงปฐมวัยตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 8 ปีนั้น นับเป็นช่วงเวลาที่สำคัญ ที่สุดของพัฒนาการด้านการอ่านและเขียน

การอ่านถือเป็นทักษะทางภาษาที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ของเด็ก และ มีความสัมพันธ์กับการรู้หนังสือของเด็ก เพราะการรู้หนังสือหมายถึงปฏิสัมพันธ์ทางปัญญาที่มีความซับซ้อนที่เกิดขึ้นระหว่างผู้อ่านกับข้อความ และระหว่างความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ เป็นสิ่งที่ เกี่ยวข้องทั้งทักษะ ความรู้ และมีความหลากหลายไปตามภาระงานและสถานการณ์ (Machado, 1999 อ้างถึงใน นฤมล เนียมหอม, 2551 : 24)

บทความของ กิตติพงษ์ มาศเกษม และนิชรา เรื่องการอ่าน (2552 : 11-28) ที่กล่าวไว้ว่า การอ่านเป็นวิธีการเรียนรู้ที่สำคัญสำหรับมนุษย์ ทักษะดังกล่าวมีพัฒนาการตั้งแต่วัยเด็กและต่อเนื่องไป ตลอดชีวิต

สรุปได้ว่าทักษะการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ของมนุษย์เป็นหนทางสู่ ความสำเร็จทางการศึกษาและชีวิตในอนาคตของเด็ก ทั้งนี้การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตของทุกคนตั้งแต่วัยเด็กต่อเนื่องไปจนตลอดชีวิต

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย

ดีเซคโค และครอฟอร์ด (De Cecco, and Crawford, 1974 : 74 อ้างถึงใน สุขุม เฉลยทรัพย์, 2531 : 108-112) กล่าวถึง แนวคิดของเพียเจต์ (Piaget) เกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัยว่า ในระยะ ที่เด็กเจริญทางภาษาเป็นต้นมา คือ ตั้งแต่ระยะ 2-7 ปี มีความหมายสำหรับผู้ปกครองและครู ในการเริ่ม ปลูกฝังทักษะและความสามารถในการเรียนรู้ให้แก่เด็ก เพราะกระบวนการอ่านจำเป็นต้องมีพื้นฐาน ทางทักษะหลายอย่างที่เกิดจากประสบการณ์ นอกจากนั้น เพียเจต์ ยังเน้นว่าการอ่านนั้นจำเป็นต้องมี วิชาวิสัย (Effective Domain) เพราะการอ่านจะเป็นผลให้เกิดความรู้สึกมีอารมณ์ เช่น สนุกเพลิดเพลิน ชื่นชม ราคาญ หมั่นไส้ น่าสงสาร เห็นอกเห็นใจ เป็นต้น ยิ่งไปกว่านั้นการอ่านนำไปใช้ในการกระทำได้ด้วย

เพราะการอ่านทำให้มีอิทธิพลเกิดขึ้นทางจิตใจและความประพฤติของผู้อ่านด้วย ทำให้เกิดภาพพจน์จินตนาการสร้างปรัชญาชีวิตของตนเองสร้างความเข้าใจระหว่างตนทางสังคม ฉะนั้นนิทาน นิยายที่เด็กอ่านจะมีอิทธิพลต่อตัวเด็กด้วย

ทักษะการอ่านเป็นพื้นฐานของการอ่านได้ดี เช่น อ่านคล่อง อ่านเร็ว บทบาทของการสอนจะช่วยพัฒนาการอ่านให้เด็กเป็นอย่างมาก คนบางคนให้คำจำกัดความการอ่านเพียงอ่านออก คงหมายถึง อ่านออกเสียงได้ อ่านคำได้เท่านั้น แต่ไม่คิดว่าการสอนอ่านจะทำให้อ่านได้เข้าใจ เอาไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ทั้งในด้านส่วนตัวผู้อ่าน และสังคมที่ตนอยู่ ที่จริงแล้วการอ่านออกเสียงได้เป็นทางนำไปสู่ความเข้าใจ และช่วยให้สังคมเข้าใจตนได้ดีขึ้น

การอ่านกับชีวิตเด็กปฐมวัย เริ่มตั้งแต่เกิดจนถึง 7-8 ขวบ ความสำคัญมีมาแต่กำเนิดอยู่ในครรภ์มารดา คือ จะต้องนึกถึงสมองของเด็กที่จะต้องได้รับการฟุ้งฟักอย่างดีจากมารดาขณะตั้งครรภ์ เพราะระหว่างนั้นเซลล์ระบบประสาทกำลังจะเติบโต โดยเฉพาะเซลล์สมอง สุขภาพของมารดาเป็นสิ่งสำคัญ การเจ็บป่วย อุบัติเหตุ การรับประทานยา การดูแลระวังสุขภาพอนามัยของมารดา มีผลต่อทารกในครรภ์เป็นอย่างยิ่ง หลังจากเกิดความเจริญเติบโตทางร่างกายแล้วนั้นยังอยู่ที่การเลี้ยงดูให้ได้รับอาหารพอเพียง และความสมบูรณ์ของครอบครัวด้วย ประสิทธิภาพการเห็น การได้ยิน การอ่านต้องการสายตาที่มองเห็นอะไรชัดเจน มองคูตัวหนังสือเห็นความแตกต่าง

เด็กต้องมีประสบการณ์จากสัมผัสไปสู่การรับรู้ (Perception) และไปสู่ความคิดรวบยอด (Concept) กล่าวคือ จะต้องมียุทธศาสตร์จากการได้เห็น ได้ยิน ได้กลิ่น ได้จับต้อง ได้พูด เพื่อนำไปสู่การรับรู้และมโนภาพนั่นเอง เพื่อจะทำให้เกิดกระบวนการทางความคิด

ความเจริญเติบโตของการอ่านในปีแรก ๆ ที่เด็กควรจะได้รับ เริ่มมาแต่ความเจริญเติบโตหรือการพัฒนาทางร่างกาย ความคล่องแคล่วของการใช้กล้ามเนื้อต่าง ๆ ทักษะทางการรับรู้และเข้าใจเรื่องราว สติปัญญาทางสมองและประสบการณ์ทางสังคมของเด็กแต่ละคนอันเป็นพื้นฐานสืบเนื่องของเด็กแต่ละคน เตรียมพร้อมที่จะรับประสบการณ์จากการเรียนการสอนอ่านในขั้นต่อไป ซึ่งในขั้นต้นเด็กจะสนใจ และมีความอยากเรียนเฉพาะคำที่มีความหมายต่อตัวเด็กที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน เด็กจะสนใจใฝ่ใจในการเขียนคำต่าง ๆ วิธีลากเส้นตัวอักษร รูปร่างของตัวอักษร การเปล่งเสียงคำนั้น ๆ อ่านเสียงของพยัญชนะตัวนั้น ๆ เด็กจะพอใจในการอ่านตามเป็นคำ วลี ประโยค และจะพอใจในภาษาที่ใช้เรียนด้วย

จวิลักษ์ณ์ บุญชะกาญจน (2525 : 25 อ้างถึงใน สุขุม เฉลยทรัพย์, 2553 : 100-102) กล่าวว่า การพัฒนาการอ่านในภาวะแรก ๆ ของเด็กควรจะให้ประสบการณ์อย่างกว้างขวางอันเหมาะสมกับวัย มีให้อยู่ในวงเฉพาะอ่านออกหรืออ่านได้เพียงอย่างเดียว มีกิจกรรมทางภาษาอีกมากมายหลายอย่าง เช่น การอ่านบทกลอนง่าย ๆ การมีเพลงกล่อมเด็กร้อง มีนิทานสนุก ๆ เล่าเรื่องต่าง ๆ ที่ให้ภาพพจน์จินตนาการแก่เด็ก เหล่านี้เป็นกิจกรรมทางภาษาที่ควรจัดให้แก่เด็ก เพื่อนำไปสู่ความรู้สึกรับผิดชอบ

สนุก และอยากเรียนภาษาไปด้วย ประสบการณ์จากกิจกรรมทางภาษาอย่างกว้างขวางเช่นนี้จะนำไปสู่เนื้อหาทางความมุ่งหมายในการอ่านออกเขียนได้ในโอกาสต่อไป หรือเป็นพื้นฐานอันเป็นแบบแผนทางภาษาที่ควรจะมีต่อไป เช่น การฝึกออกเสียง โดยการเปล่งเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ การสะกดคำ การเขียนคำ เขียนวลี เขียนประโยคสั้น ๆ

ตามทฤษฎีของเพียเจต์มีขั้นของการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาการอ่านดังนี้

ทฤษฎีที่ 1 ความสัมพันธ์ของพัฒนาการทางกายและจิตวิทยา ซึ่งมีส่วนสัมพันธ์กัน นับตั้งแต่เด็กเริ่มปฏิสนธิ ได้แก่ ระบบเซลล์ประสาทและเซลล์สมอง การเลี้ยงดูของพ่อแม่ในเรื่อง สุขภาพอนามัย การให้อาหาร การปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ

ทฤษฎีที่ 2 การช่วยส่งเสริมให้ประสบการณ์ในเรื่องการจัดสิ่งแวดล้อมแก่เด็ก เพื่อส่งเสริม การเจริญเติบโตทางสติปัญญา กระบวนการการเรียนรู้และความเฉลียวฉลาด ด้วยเหตุเช่นนี้ผลจากการทดลองเอาเด็กมาเลี้ยงและศึกษาเกี่ยวกับอายุสมองปรากฏว่า อายุสมองเด็ก 2 คน ที่เกิดจากมารดา มีสติปัญญาทรามทั้งคู่ และมี I.Q. 46 และ 35 ตามลำดับ เมื่อส่งเด็ก ไปอยู่ในสถาบันบำบัดเกี่ยวกับปัญญา ทรามเป็นเวลา 8 เดือน I.Q. ของเด็กเปลี่ยนไปเป็น 77 และ 87 เมื่อถึง 1 ปี I.Q. ของเด็กเปลี่ยนไปเกือบเท่า คนธรรมดา วิธีการเลี้ยงดูคือ จัดหาผู้หญิงมาดูแลอย่างใกล้ชิดให้ความอบอุ่น ร้องเพลงให้ฟัง ให้ของเล่น พาเดินดูอะไรต่ออะไร เด็กได้รับความสนใจ ความรัก ความเอ็นดู ความอบอุ่น สิ่งเหล่านี้เป็นยาชูกำลัง ให้เด็กเปลี่ยนได้ และสิ่งเหล่านี้มีผลต่อการเรียนภาษาและการเรียนอ่านมาก ฉะนั้นการค้นคว้าวิจัยต่าง ๆ ช่วยสนับสนุนให้เห็นว่าเด็กวัยเรียนนั้นมีความต้องการเป็นอย่างมากในเรื่องที่ครู โรงเรียน หรือ ศูนย์รับเลี้ยงเด็กหรือแม่แต่ในบ้านของเด็กเอง พ่อแม่ ผู้ปกครอง แม่บ้านในสถานพยาบาล พี่เลี้ยงเด็ก จำเป็นต้องจัดสิ่งแวดล้อมให้แก่เด็กวัยนี้ก่อน จึงจะช่วยปูพื้นฐานเพื่อพัฒนาการเรียนการอ่านของเด็ก ตลอดจนการเรียนภาษาของเด็กในโอกาสต่อไป

ทฤษฎีที่ 3 การประสมกลมกลืนระหว่างการจัดประสบการณ์ทางภาษาในส่วนกว้าง ๆ เพื่อเสริมประสบการณ์และพัฒนาในทางการอ่าน ได้แก่ กิจกรรมทางภาษาต่าง ๆ เช่น การเล่านิทาน การท่องกลอน การร้องรำทำเพลง การเล่นเกม การเชิดหุ่น กิจกรรมเหล่านี้สามารถช่วยให้เด็กมีพื้นฐานทางภาษากว้างขวางขึ้นในทางทักษะการเรียนภาษาโดยเฉพาะ เช่น การออกเสียง และการเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ อ่านคำ วลี ประโยคได้ สิ่งเหล่านี้เป็นทักษะโดยตรงเกี่ยวกับการอ่านการเขียน เป็นกิจกรรมที่ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนที่เห็นสมควรว่าจะนำมาสอนเด็กได้ในระยะใด

ทฤษฎีที่ 4 เกี่ยวกับการเรียนภาษานั้น ควรจะเริ่มจากจุดสนใจของเด็กและความสนุก เพลิดเพลิน ความพอใจ และสนใจอยากเรียน ฉะนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่จะต้องจัดกิจกรรมซ้ำ ๆ ให้เด็กได้เล่น ได้เรียนรู้อยู่บ่อย ๆ เสมอ ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนและช่วยให้อ่านเรียน

ทฤษฎีที่ 5 สมรรถภาพในการเรียนการอ่านจะดีหรือไม่ดีก็ตาม มีสาเหตุมาจากปัจจัยหลายอย่าง อาจซับซ้อนและไม่ซับซ้อน แต่เป็นปัญหาสืบเนื่องเกี่ยวเนื่องกัน

ทฤษฎีที่ 6 การวิเคราะห์ปัญหาเมื่อมีอะไรเกิดขึ้น เพื่อทราบสถานการณ์ขณะนั้น ครูจะต้องศึกษาสาเหตุ และทราบข้อมูลของปัญหาด้วย

ทฤษฎีที่ 7 วางวัตถุประสงค์ของความมุ่งหมายในเรื่องการสอนอ่าน หรือการแนะแนวการอ่านว่าจะสอนหรือแนะแนวการอ่านเพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางอะไร

1. เพื่ออ่านออก เพื่อทักษะในการอ่านเท่านั้น
2. เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพของผู้อ่านในเรื่องของกระบวนการอ่าน กล่าวคือ อ่านได้มีทักษะดีเยี่ยม มีความสนใจเข้าใจความหมายและเอาไปใช้ได้ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อ่านในเรื่องพัฒนาตนเอง
3. สามารถรู้จักที่จะเลือกอ่านสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์ได้

บรูเนอร์ (Bruner, 1960 : 34 อ้างถึงใน สุขุม เฉลยทรัพย์, 2531 : 114 - 115) เป็นบุคคลสำคัญเกี่ยวกับการสอนแบบ “Discovery Approach” มีแนวความคิดเกี่ยวกับการสอนว่าในการสอนเรามุ่งหวังที่จะสอนให้คนมีส่วนร่วมในกระบวนการต่าง ๆ ที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ เราสอนเนื้อหาแต่มีไว้เพื่อให้ท่องจำ แต่สอนเพื่อจะช่วยให้ผลิตผล

แนวความคิดเกี่ยวกับการอ่านตามทฤษฎีของบรูเนอร์นั้น จะเป็นการผสมผสานกระบวนการต่าง ๆ 3 กระบวนการต่อไปนี้เข้าด้วยกัน ซึ่งทั้ง 3 กระบวนการนี้อาจเกิดขึ้นเรียงตามลำดับดังต่อไปนี้ คือ

1. ขั้นค้นหาความรู้ (Acquisition) ขั้นค้นหาความรู้ คือ กระบวนการของการรวบรวมความรู้จากการอ่านใหม่ ๆ เข้าแทนที่ความรู้เก่า หรือเป็นการจัดระเบียบ โครงสร้างของความรู้ที่ได้รับมาให้เป็นระเบียบมากขึ้น
2. ขั้นดัดแปลงความรู้ (Transformation) ขั้นดัดแปลงความรู้เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงข่าวสารความรู้ที่ได้รับมาจากการอ่าน ให้เกิดประโยชน์ต่อประสบการณ์หรือสถานการณ์ใหม่ ๆ หรือเกิดแนวทางการคิดใหม่ที่จะจัดระเบียบ โครงสร้างของข่าวสารความรู้เดิมขึ้น เพื่อให้สัมพันธ์หรือต่อเนื่องกับสถานการณ์หรือความรู้ใหม่
3. ขั้นประเมินผลความรู้ (Evaluation) ขั้นประเมินผลความรู้เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกับข้อ 2 โดยผู้เรียนหรือผู้อ่านจะประเมินว่าสิ่งที่แปลงเปลี่ยนไปนั้นเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดีหรือทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ก้าวหน้าขึ้นหรือไม่เพียงไร เป็นต้น

จากแนวคิดของบรูเนอร์จะสามารถยกตัวอย่างได้ดังนี้คือ ผู้อ่านเมื่ออ่าน ไปแล้วได้รับความรู้ใหม่ว่าการจัดทำขนมที่ไม่ให้บูดงายนั้นจะต้องทำอย่างไร เมื่อทราบแล้วก็นำมาดัดแปลงกับความรู้เก่าที่ผู้อ่านรู้เพียงว่าการทำขนมนั้นทำอย่างไร และเมื่อมาถึงขั้นประเมินผลก็พอสรุปได้ว่า

ควรจะลดส่วนผสมอะไร และใส่อะไรเพิ่มจากความรู้เก่าและใหม่ ที่มาทั้งสองอย่างมาประเมินผลลัพธ์ ครั้งสุดท้ายอีกทีหนึ่งเพื่อไม่ให้ขมมูก

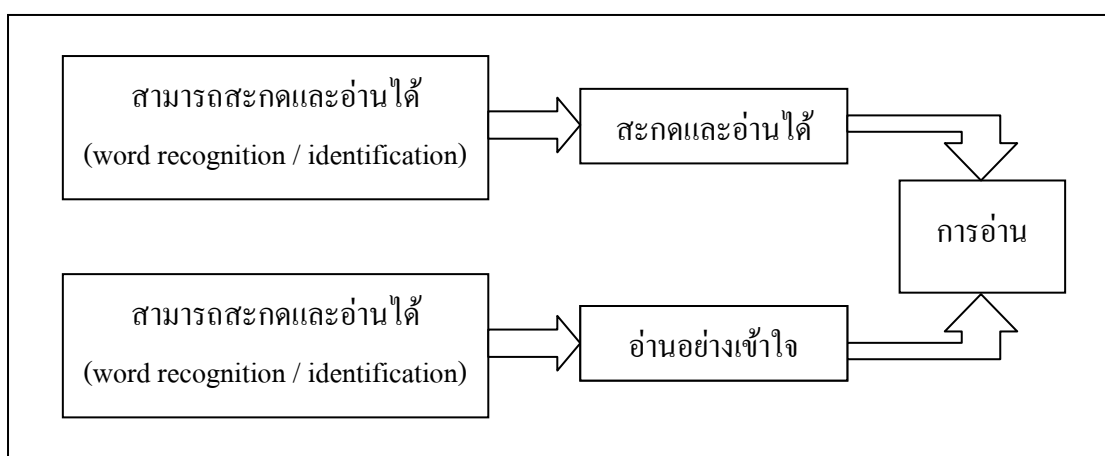
จากแนวคิดของเพียเจท์และบรูเนอร์ดังกล่าว สรุปได้ว่า การอ่านกับชีวิตเด็กปฐมวัย เริ่มตั้งแต่เกิดจนถึง 7-8 ขวบ เด็กควรได้รับการปลูกฝังความสามารถการเรียนรู้ และทักษะทางภาษา กระบวนการอ่านจำเป็นต้องมีพื้นฐานทางทักษะหลายอย่างที่เกิดจากประสบการณ์ การพัฒนาการอ่านของเด็กจึงควรให้ประสบการณ์อย่างกว้างขวางและเหมาะสมกับวัย บทบาทของการสอนที่มุ่งให้เด็กมีส่วนร่วมในกระบวนการต่าง ๆ ที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้จะช่วยพัฒนาการอ่านให้เด็กเป็นอย่างมาก

ลักษณะและประเภทของทักษะการอ่าน

ลักษณะของทักษะการอ่าน

การที่จะสามารถสะกดและอ่านได้ (Word Recognition/Identification) นั้นต้องอาศัยทักษะต่าง ๆ ได้แก่ การถอดรหัสคำ (Decoding) ซึ่งเป็นการแปลความหรือทำความเข้าใจสัญลักษณ์ (ตัวอักษร) ที่เห็นว่าเป็นอะไร ปัจจัยหลักที่มีผลต่อทักษะด้านนี้ได้แก่ ความสามารถในการแยกแยะเสียง (Phonological Awareness or Phonological Sensitivity) ได้แก่ ความสามารถในการแยกแยะเสียงย่อยต่าง ๆ ของคำพูด รวมถึงสามารถนำแต่ละหน่วยเสียงย่อยประกอบขึ้นเป็นคำได้ (ปาจริย์ แทนทอง, 2546 : 28)

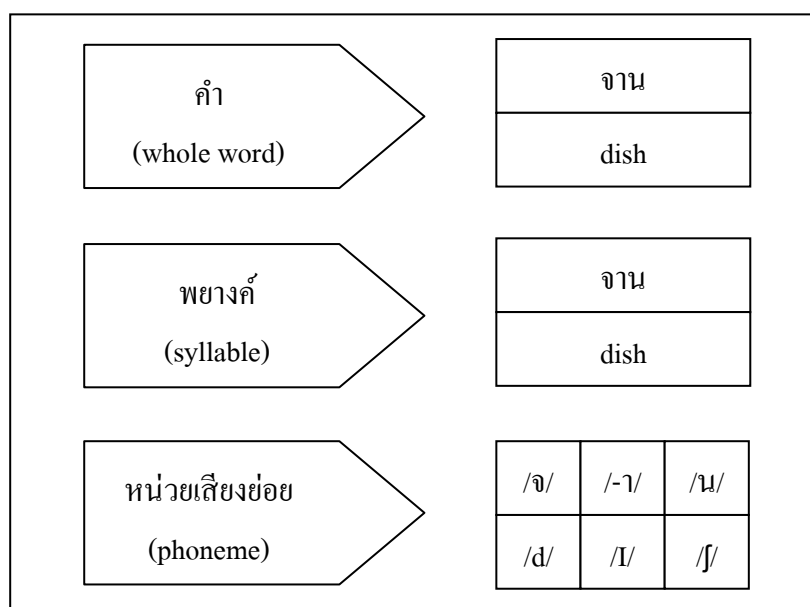
ลุนด์เบิร์ก (Lundberg, I, 2002 อ้างถึงใน กิตติพงษ์ มาศเกษม และนิชรา เรืองดารกานนท์, 2552 : 11-28) และเชย์วิทซ์ (Shaywitz, 2003 : 65) กล่าวไว้สอดคล้องกันว่ากระบวนการอ่านประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก คือ การอ่านคำในภาษาเขียนซึ่งเป็นสัญลักษณ์ในภาษาใดภาษาหนึ่งได้ (Word Recognition) และการทำความเข้าใจเนื้อหาที่อ่าน (Comprehension) ดังแสดงในภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 องค์ประกอบของการอ่าน

ทั้งสองส่วนหลักดังกล่าวสามารถขยายความให้ชัดเจนขึ้นได้ดังนี้

1. สามารถสะกดและอ่านได้ (Word Recognition/Identification) ซึ่งต้องอาศัยทักษะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ การถอดรหัสคำ (Decoding) เป็นการแปลความหรือทำความเข้าใจสัญลักษณ์ (ตัวอักษร) ที่เห็นว่าเป็นอะไร ปัจจัยหลักที่มีผลต่อทักษะด้านนี้ ได้แก่ ความสามารถในการแยกแยะเสียง (Phonological Awareness or Phonological Sensitivity) ได้แก่ ความสามารถในการแยกแยะเสียงย่อยต่าง ๆ ของคำพูด รวมถึงสามารถนำแต่ละหน่วยเสียงย่อยประกอบขึ้นเป็นคำได้ เช่น เมื่อเราได้ยินคำว่า “จาน” หรือ “Dish” ในภาษาอังกฤษ จะสามารถแยกเสียงได้เป็น 3 ระดับคือ คำโดยรวม (Whole Word) พยางค์ (Syllable) และหน่วยเสียงย่อย (Phoneme) ดังแสดงในภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 ตัวอย่างการแยกแยะเสียงในระดับต่าง ๆ ของคำศัพท์

ชูล และ บูโดร (Schuele, and Boudreau, 2008 อ้างถึงใน กิตติพงษ์ ฆาตเกษม และนิชรา เรืองคารกานนท์, 2552 : 11-28) กล่าวถึง ความสามารถในการแยกแยะเสียง ว่าจะมีลำดับขั้นตามพัฒนาการจากระดับง่ายไปยาก กล่าวคือเด็กเริ่มจากการทำเสียงตามคำทั้งคำ ต่อมาจึงสามารถบอกจำนวนพยางค์ในคำที่ฟังได้ ไปจนถึงระดับที่ยากขึ้นได้แก่ สามารถบอกเสียงของคำที่เหลือเมื่อตัดหน่วยเสียงย่อยออกไป (Delete, Manipulate Phonemes) ดังแสดงในภาพที่ 2.3

บอกจำนวนพยางค์ในคำ (words into syllables)	ง่าย	ยาก
บอกคำคล้องจอง (rhyme)		
จับกลุ่มหน่วยเสียงต้นและเสียงสุดท้ายของแต่ละคำ (initial and final sound sorts)		
แยกแยะเสียงต้นในคำและบอกเสียงที่คล้องจองได้ (onset-rime segmentation)		
แยกแยะหน่วยเสียงต้นและเสียงท้ายของคำ (segment initial/final sounds)		
ผสมหน่วยเสียงย่อยเป็นคำได้ (blends sound into words)	ยาก	
แยกแยะหน่วยเสียงย่อยในคำได้ (segment words into sounds)		
บอกเสียงของคำที่เหลือเมื่อตัดหน่วยเสียงย่อยออกไป (delete, manipulate phonemes)		

ภาพที่ 2.3 ลำดับพัฒนาการในการแยกแยะเสียงตามความยากง่าย

2. ความเข้าใจจากการอ่าน (Comprehension) เมื่ออ่านได้แล้วเด็กจำเป็นต้องสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาที่อ่านได้ด้วย จึงจะเกิดการเรียนรู้ และการอ่านหนังสือด้วยความเข้าใจอย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของเด็ก ปัจจัยที่มีผลต่อความเข้าใจประกอบไปด้วย รู้จักและเข้าใจ ความหมายของคำศัพท์ ความหมายที่เกิดจากการเรียงคำตามหลักไวยากรณ์ของภาษา ความรู้ทั่วไป และความสามารถในการสรุปความ ตัวอย่างเช่นเมื่อเราอ่านประโยค “แม่ น้ำไหล” น่าจะหมายถึง เด็กเรียกแม่ เพื่อบอกว่าน้ำกำลังไหล “แม่น้ำไหล” น่าจะหมายถึง แม่น้ำกำลังไหล และอาจเขียนเป็นประโยคที่สื่อความหมายได้ครบถ้วนถูกต้องมากกว่าคือ “น้ำในแม่น้ำกำลังไหล” อย่างไรก็ตาม การทำความเข้าใจสิ่งที่อ่านมักต้องอาศัยบริบทหรือเนื้อหาทั้งหมดที่กำลังอ่านร่วมด้วย ดังนั้นเด็กที่มีทักษะการอ่านคล่องแคล่วจึงมักสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาได้รวดเร็วกว่า เนื่องจากมองเห็นคำต่าง ๆ ในประโยคและอ่านร่วมกันได้เกือบทันที

ชวาทซ์ (Schwartz, 2003 : 48 อ้างถึงใน Sriprasidh, 2009 : Online) ได้สรุปเกี่ยวกับประสบการณ์การสอนของตนเองว่า ผู้เรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ มักมาจากการไม่รู้จักโครงสร้างของเสียงของภาษาอังกฤษ และทักษะที่เกี่ยวกับการจัดการหน่วยเสียงภาษาอังกฤษ ที่สำคัญที่สุดคือ ทักษะในการถอดรหัส (Decoding Skills) จากตัวอักษรมาเป็นเสียง

เชย์วิทซ์ (Shaywitz, 2004 อ้างถึงใน Sriprasidh, 2009 : Online) แห่งมหาวิทยาลัยเยล อธิบายว่า ถ้าเด็กจะอ่านเป็นและอ่านเก่ง เขาต้องมีความสามารถในการแยกคำที่ได้ยินออกมาเป็นหน่วยเสียง (Phonemes) พื้นฐานได้ และตัวอักษรที่เห็นเป็นตัวพิมพ์แต่ละตัว เป็นตัวแทนของเสียงแต่ละเสียง ผู้ที่มีปัญหาในการอ่าน ไม่ว่าจะเด็กหรือผู้ใหญ่จะไม่มีความรู้เรื่องนี้เลย

ทักษะการอ่านมีความสัมพันธ์กับพัฒนาการทางภาษาพูด ซึ่งเริ่มพัฒนามาก่อนตั้งแต่ช่วงแรกของชีวิต กล่าวคือ องค์ประกอบของการอ่านอันประกอบด้วย การอ่านสะกดคำซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานต้องอาศัยความสามารถในการแยกแยะหน่วยเสียงย่อยของคำพูด ร่วมกับหลักการสะกดคำและความรู้เรื่องตัวอักษร (กิตติพงษ์ มาศเกษม และนิชรา เรืองคารกานนท์, 2552 : 11-28)

สรุปได้ว่าลักษณะของทักษะการอ่านก็คือ ความสามารถในการแยกแยะหน่วยเสียงย่อยและการจัดการหน่วยเสียงในภาษา รวมทั้งความสามารถในการถอดตัวอักษรมาเป็นเสียง และนำแต่ละหน่วยเสียงย่อยประกอบขึ้นเป็นคำได้

ประเภทของทักษะการอ่าน

ทิพวัลย์ มาแสง (2532 : 116) วรณี โสมประยูร (2537 : 125-127) และกองทัพเคลื่อนภณัชกุล (2542 : 93-99) กล่าวไว้สอดคล้องกันถึงประเภทของทักษะการอ่านไว้ว่า มี 2 ประเภทคือ

1. การอ่านออกเสียง (Oral Reading) หมายถึง การเปล่งเสียงตามตัวอักษรถ้อยคำ และเครื่องหมายต่าง ๆ ที่เขียนไว้ออกมาให้ถูกต้อง ชัดถ้อยชัดคำ และเป็นที่น่าสนใจแก่ผู้ฟัง การอ่านออกเสียงจึงเป็นกระบวนการต่อเนื่องระหว่างสายตา สมอง และการเปล่งเสียง โดยเริ่มต้นที่สายตาจะต้องจ้องมองตัวอักษรและเครื่องหมายต่าง ๆ ที่เขียนไว้ สมองต้องประมวลให้เป็นถ้อยคำ จากนั้นเปล่งเสียงออกมาดังนั้นการอ่านออกเสียงจึงเป็นทักษะที่ควรฝึกฝนและให้ความสนใจ เพราะการฝึกออกเสียงสระพยัญชนะ คำและประโยคต่าง ๆ ให้ถูกต้องชัดเจนตรงกับความหมายเป็นพื้นฐานของการอ่านในใจอย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ และสามารถนำหลักการอ่านออกเสียงคำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการฟังและพูด นอกจากนี้ยังสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างความหมายของคำที่นักเรียนเรียนรู้จากการฟังและพูด เข้ากับรูปคำที่นักเรียนพบในสื่ออื่น ๆ อีกด้วย

2. การอ่านในใจ (Silent Reading) หมายถึง การถ่ายทอดตัวอักษรออกมาเป็นความคิด โดยตรงเวลาอ่านจะใช้เฉพาะสายตากวาดไปบนตัวอักษร สายตารับภาพแล้วส่งสัญญาณผ่านประสาทตาไปยังประสาทสมองให้รับรู้เพื่อจดจำและตีความต่าง ๆ ออกมา การอ่านในใจเป็นการอ่านที่มุ่งค้นคว้าหาความรู้ เพื่อเก็บใจความสำคัญหรือหาสาระสำคัญของเรื่องอย่างละเอียดทุกคำหรือทุกตอน เพื่อการปฏิบัติ วิเคราะห์วิจารณ์เพื่อหาเหตุผลไตร่ตรองโดยใช้วิจารณญาณเพื่อหาข้อเท็จจริง ข้อดี ข้อเสีย สำหรับเลือกแนวทางปฏิบัติและเป็นการอ่านแบบคร่าว ๆ เพื่อสังเกตและจดจำสิ่งต่าง ๆ

สรุปตามที่ทิพวัลย์ มาแสง วรณี โสมประยูร และกองทัพเคลื่อนภณัชกุล กล่าวอย่างสอดคล้องกันถึงประเภทของทักษะการอ่านได้ว่า ทักษะการอ่านแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือการอ่านออกเสียง และการอ่านในใจ ซึ่งการอ่านออกเสียงนั้นเป็นพื้นฐานของการอ่านในใจ และการอ่านในใจเป็นการอ่านเพื่อมุ่งค้นคว้าหาความรู้

พัฒนาการทักษะการอ่านตามวัยของเด็ก

ซีฟีลด์ (Seefeldt, n.d. อ้างถึงใน ھرรษา นิลวิเชียร, 2535 : 208) ได้กล่าวถึงพัฒนาการทางภาษาระดับพื้นฐานของเด็กไว้ 6 ระดับ ดังนี้

1. ระบบเสียง (Phonology) เด็กทารกพยายามเรียนรู้ระบบเสียงในภาษาของตน โดยการออกเสียงหลาย ๆ ลักษณะ และเริ่มนำเสียงมาเชื่อมต่อกัน เพื่อให้มีความหมาย
2. ลักษณะคำพูด (Morphology) เด็กเริ่มเรียนรู้ว่าการผสมกันของเสียงทำให้เกิดความหมาย เด็กเริ่มเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ๆ จนกระทั่งถึงวัยก่อนประถมศึกษา เด็กเริ่มเข้าใจกฎของคำ แต่พยายามเลียนแบบทำทาง นิสัยใจคอจากบุคคลตามเสียงที่ได้ยินด้วย
3. การเลียนแบบพฤติกรรมตอบสนองพร้อมทั้งสิ่งเร้าหลาย ๆ ตัว (Multiple Response Learning) เป็นพฤติกรรมตอบสนองสิ่งเร้าที่เด็กพยายามทำตาม โดยลองใช้วิธีระงับเสียงต่าง ๆ นั้น ทำงานร่วมกัน ได้แก่ ส่วนสมองที่รับรู้ มองเห็น ได้ยิน สะสมความจำ ควบคุมริมฝีปาก ลิ้น ทำทาง
4. การเรียนรู้โดยอาศัยความสัมพันธ์ (Associative Learning) เด็กจะเรียนรู้คำและความหมายโดยอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและสิ่งของหรือพฤติกรรม เช่น เด็กเรียนรู้คำว่า “ตุ๊กตา” เมื่อแม่ยื่นตุ๊กตาให้แล้วบอกว่า “ตุ๊กตา” เด็กเรียนรู้ได้จากการเชื่อมโยงสิ่งของ
5. การลองผิดลองถูก (Trial and Error) ช่วงนี้เป็นช่วงลองปฏิบัติ อาจจะถูกบ้าง ผิดบ้าง การเข้าใจ ชมเชย เมื่อเด็กออกเสียงได้ถูกต้อง จะทำให้เด็กมั่นใจและช่วยให้ภาษาพัฒนาได้อย่างรวดเร็วขึ้น
6. การถ่ายทอดการเรียนรู้ (Transfer of Learning) การเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ จะง่ายขึ้นถ้าผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวพันกันมาก่อน เช่น การรู้จักไก่ แล้วสอนให้รู้จักเป็ด ห่าน โดยชี้ให้เห็นความแตกต่าง เด็กจะจำได้อย่างรวดเร็ว และมีความคิดตามลำดับอย่างมีระเบียบ จากการศึกษาพัฒนาการทางภาษา

โลแกนและโลแกน (Logan and Logan, 1974 : 207 อ้างถึงใน เยาวพา เชชะคุปต์, 2542 : 60-62) ได้แบ่งการพัฒนาการทางภาษาออกเป็น 7 ขั้น ดังนี้

1. ระยะปะปะ (Random Stage หรือ Paralinguistic Stage) อายุแรกเกิดถึง 6 เดือนในระยะนี้เป็นระยะที่เด็กจะเปล่งเสียงดัง ๆ ที่ยังไม่มีความหมาย การเปล่งเสียงของเด็กก็เพื่อบอกความต้องการของเขา และเมื่อได้รับการตอบสนองเขาจะรู้สึกพอใจ เมื่อเด็กอายุได้ 6 เดือน จะเริ่มออกเสียงอ้อแอ้ และเริ่มเปล่งเสียงต่าง ๆ ในช่วงนี้จะเป็นช่วงที่ดีของการสนับสนุนให้เด็กได้พัฒนาทางการพูด และเด็กที่มีสุขภาพดีทั้งกายและใจ จะมีโอกาสพัฒนาทางภาษาได้ดีกว่าเด็กที่ไม่สบายหรือเจ็บป่วย
2. ระยะแยกแยะ (Jargon Stage) อายุ 6 เดือน ถึง 1 ปี หลังจาก 6 เดือน เด็กจะเริ่มเข้าสู่ระยะที่ 2 ซึ่งเด็กสามารถแยกแยะเสียงต่าง ๆ ที่เขาได้ยินและเด็กจะรู้สึกพอใจที่จะได้ส่งเสียงและถ้าเสียงใดที่เขาเปล่งออกมาได้รับการตอบสนองในทางบวก เขาก็จะเปล่งเสียงนั้นซ้ำอีกในบางครั้งเด็กจะเลียนเสียงสูง ๆ ต่ำ ๆ ที่มีคนพูดคุยกับเขา

3. ระยะเลียนแบบ (Imitation Stage) อายุ 1 ถึง 2 ปี ในระยะนี้ เด็กจะเริ่มเลียนเสียงต่าง ๆ ที่เขาได้ยิน เช่น เสียงพ่อแม่ ผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิด เสียงที่เปล่งออกมาอย่างไม่มีจุดหมายจะค่อย ๆ หายไป และเด็กจะเริ่มรับฟังเสียงที่ได้รับการตอบสนอง ซึ่งนับว่าพัฒนาการทางภาษาจะเริ่มต้นอย่างแท้จริงในระยะนี้

4. ระยะขยาย (The Stage of Expansion) อายุ 2 ถึง 4 ปี ในระยะนี้ เด็กจะหยุด โดยเริ่มจากการหยุดเรียกชื่อ คน สัตว์ สิ่งของที่อยู่ใกล้ตัวเขา เริ่มเข้าใจถึงการใช้อยุทธลักษณะในการสื่อความหมาย ซึ่งเป็นการสื่อความหมายโลกของผู้ใหญ่ การพูดระยะแรก ๆ จะเป็นการออกเสียงคำนามต่าง ๆ และคำคุณศัพท์ต่าง ๆ ที่เขาเห็น รู้สึก ได้ยิน

5. ระยะโครงสร้าง (Structure Stage) อายุ 4 ถึง 5 ปี ระยะนี้เด็กจะเริ่มพัฒนาความสามารถในการรับรู้และการสังเกต เด็กจะเริ่มเล่นสนุกกับคำ รู้จักคิดคำและประโยคของตนเอง โดยอาศัยการผูกจากคำ วลี และประโยคที่เขาได้ยินคนอื่น ๆ พูด เด็กจะเริ่มคิดกฎเกณฑ์ในการประสมคำและหาความหมายของคำและวลี โดยเด็กเริ่มสนุกกับการเปล่งเสียง โดยเขาจะเล่นเป็นเกมกับเพื่อน ๆ หรือสมาชิกในครอบครัว

6. ระยะตอบสนอง (Responding Stage) อายุ 5 ถึง 6 ปี ในระยะนี้ความสามารถในการคิดและพัฒนาการทางภาษาของเด็กจะสูงขึ้น เขาจะเริ่มพัฒนาภาษาไปสู่ภาษาที่เป็นแบบแผนมากขึ้น และใช้ภาษาเหล่านี้กับสิ่งต่าง ๆ รอบ ๆ ตัว เด็กจะเริ่มใช้ไวยากรณ์อย่างง่าย ๆ รู้จักใช้คำที่เกี่ยวกับบ้านและโรงเรียน ภาษาที่เด็กใช้ในการสื่อความหมายในระยะนี้จะเกิดจากสิ่งที่เขามองเห็นและรับรู้

7. ระยะสร้างสรรค์ (Creative Stage) อายุ 6 ปีขึ้นไป เป็นระยะที่เด็กเริ่มเข้าโรงเรียน เด็กจะเล่นสนุกกับคำและหาวิธีสื่อความหมายด้วยตัวเลข เด็กจะวิเคราะห์และสร้างสรรค์ทักษะในการสื่อความหมาย โดยใช้ถ้อยคำสำนวน การเปรียบเทียบและภาษาพูดที่เป็นนามธรรมมากขึ้น เขาจะรู้สึกสนุกกับการแสดงความคิดเห็นโดยการพูดและการเขียน

การเรียนอ่านในชั้นอนุบาลไม่ใช่สิ่งที่เป็นไปไม่ได้ เด็ก ๆ รักที่จะอ่านเช่นเดียวกับความคาดหวังของพ่อแม่ที่อยากจะให้ลูกเรียนอ่านในโรงเรียน การเรียนอ่านมิใช่เป็นเพียงความต้องการทางสังคมเท่านั้น แต่เป็นความจำเป็นทางด้านวิชาการที่สำคัญ เด็กอ่านเก่งมากเท่าไร เป็นเครื่องชี้ให้เห็นความสำเร็จของการเรียนในโรงเรียนมากเท่านั้น (สุภาวดี ศรีวรรณ, 2542 : 84)

ไพพรรณ อินทนิล (2546 : 90) ได้กล่าวในทำนองเดียวกันว่า การอ่าน เป็นสิ่งสำคัญที่ควรปลูกฝังและส่งเสริมให้เด็กรักการอ่านตั้งแต่ยังเป็นเด็กเล็ก และควรส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ก่อนเข้าโรงเรียน ยิ่งเร็วเท่าไรก็ยิ่งได้ผลดีเท่านั้น ดังนั้นการให้เด็กได้มีประสบการณ์เกี่ยวกับหนังสือหรือมีประสบการณ์ในการอ่าน จึงเป็นสิ่งที่จะต้องทำอย่างยิ่ง

เซย์วิทซ์ (Shaywitz, 2003 : 48 อ้างถึงใน กิตติพงษ์ มาศเกษม และนิชรา เรื่องดารกานนท์, 2552 : 11-28) และออตโต (Otto, 2006 : 51 อ้างถึงใน กิตติพงษ์ มาศเกษม และ นิชรา เรื่องดารกานนท์, 2552 : 11-28) กล่าวถึง พัฒนาการทักษะการอ่านของเด็กไว้สอดคล้องกัน ดังสรุปไว้ในตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 พัฒนาการทักษะการอ่านตามวัยของเด็ก

วัยของเด็ก	พัฒนาการทักษะการอ่าน
วัยทารก (Infant) 1 ขวบปีแรก	<ul style="list-style-type: none"> - 6 - 8 เดือนแรกเด็กทุกคนเริ่มสามารถรับรู้ความแตกต่างของหน่วยเสียงที่มีอยู่ในทุกภาษาทั่วโลกได้ - ก่อนอายุ 10 เดือนเด็กจะเริ่มปรับความสามารถให้เข้ากับหน่วยเสียงและไวยากรณ์ของภาษาแม่หรือผู้เลี้ยงดู - หลังจากอายุ 10 เดือนความสามารถดังกล่าวเริ่มจำกัดการพัฒนาอยู่เฉพาะในภาษาแม่
วัยเตาะแตะ (Toddler) 1 - 3 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - เด็กให้ความสนใจเสียงที่เด็กไม่สามารถพูดได้ - แสดงความสนใจเสียงหรือกลุ่มเสียงที่เหมือนกันเมื่อมีการอ่านกลอนหรือเล่าเรื่องนิทานที่มีคำคล้องจอง - เริ่มมีการเชื่อมโยงเสียงกับตัวอักษร เช่น เมื่อเด็กอ่านหนังสือกับผู้เลี้ยงดู เด็กจะชี้และพยายามออกเสียงตามตัวอักษร หรือใช้คำจากภาษาพูดเพื่อเชื่อมโยงเสียงกับตัวอักษร เช่น /d/daddy, /b/bee
วัยก่อนเรียนระยะต้น (Early Preschool) อายุ 3 - 4 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - มีความสนใจเสียงต่าง ๆ ของภาษา โดยเฉพาะ คำคล้องจอง (Rhyme) ที่มีในเพลง - บอกตัวอักษรได้ 10 ตัว โดยเฉพาะตัวอักษรที่อยู่ในชื่อของเด็ก
วัยก่อนเรียนระยะปลาย (Late Preschool) อายุ 4 - 5 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถแยกพยางค์ในคำที่ฟังได้ ร้อยละ 50 เด็กสามารถบอกจำนวนพยางค์ในคำที่ฟังได้ (เช่น แก้วน้ำ : water : wa - ter เป็นคำที่มีสองพยางค์ เป็นต้น) - เริ่มแยกหน่วยเสียงย่อย (Phoneme) ในคำที่ฟังได้ ร้อยละ 20 เด็กสามารถบอกจำนวนหน่วยเสียงย่อยในคำที่ฟังได้

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

วัยของเด็ก	พัฒนาการทักษะการอ่าน
วัยอนุบาลตอนต้น (Beginning Kindergarten)	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถเปรียบเทียบคำสองคำที่ฟังว่าคล้องจองกันหรือไม่ (เช่น cat - bat) - สามารถบอกคำที่มีเสียงคล้องจองกับคำที่ฟังได้
อายุ 5-5 (1/2) ปี	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถบอกตัวอักษรได้เกือบทุกตัว
วัยจบชั้นอนุบาล (End of Kindergarten)	<ul style="list-style-type: none"> - มีความสามารถบอกจำนวนพยางค์ของคำที่ฟังได้มากขึ้น (ร้อยละ 90 ของเด็กสามารถทำได้)
อายุ 5 (1/2) - 6 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - มีความสามารถในการเลือกคำที่ฟัง 3 คำที่มีหน่วยเสียงต้นคำเหมือนกับคำที่กำหนด (เช่น จงเลือกคำที่มีเสียงต้นเหมือนกับคำว่า “bat”: car, boat, dog; Tell me which word begins with the same first sound as “bat” : car, boat, dog) - มีความสามารถในการเลือกคำที่ฟัง 3 คำที่มีหน่วยเสียงต้นต่างจากพวก (เช่น จงเลือกคำที่มีเสียงต้นต่างจากพวก : me, pot, man; Tell me which word begins with a different sound : me, pot, man) - สามารถออกเสียงต้นของของคำได้ (เช่น จงบอกเสียงต้นของคำว่า “moon” : /m/; Say the first sound of “moon” : /m/) - ร้อยละ 70-80 ของเด็กสามารถบอกจำนวนหน่วยเสียงย่อยในคำได้ (เช่น me ประกอบด้วยเสียงกี่เสียง : 2 เสียง (/m/ and /i:/); How many sounds do you hear in “me”? : two (/m/ and /i:/)) - สามารถผสมหน่วยเสียงย่อยเป็นคำได้ (เช่น เสียง /m/ รวมกับเสียง /i:/ เป็นคำว่าอะไร? : “me”; What word do the sounds /m/ and /i:/ make? : “me”) - สามารถบอกชื่อตัวอักษรได้ทุกตัว - รู้จักเสียงที่แทนตัวอักษรเกือบทุกตัว - เข้าใจหลักการของตัวอักษร (Alphabetic Principle) : เข้าใจว่าลำดับตัวอักษรแต่ละตัวในคำที่อ่านแทนจำนวนและลำดับเสียงของคำ - เริ่มอ่านสะกดคำง่ายๆ ได้ - เขียนตัวอักษรได้หลายตัว - เขียนชื่อและนามสกุลของตนเองรวมถึงชื่อของคนใกล้ชิดได้

สรุปได้ว่า พัฒนาการทางภาษาเป็นกระบวนการต่อเนื่องตั้งแต่แรกเกิด การแสดงออกทางภาษาของเด็กจะเริ่มจากหน่วยที่ย่อยที่สุดของเสียง ซึ่งแต่เดิมนั้นจะเปล่งเสียงดัง ๆ ที่ยังไม่มี ความหมาย การเปล่งเสียงของเด็กก็เพื่อบอกความต้องการของเขา ถ้าเสียงใดที่เขาเปล่งออกมาได้รับการตอบสนองในทางบวก เขาก็จะเปล่งเสียงนั้นซ้ำอีก จากนั้นจะเริ่มเลียนเสียงต่าง ๆ ที่เขาได้ยิน เช่น เสียงพ่อแม่ ผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิด เสียงที่เคยเปล่งออกมาอย่างไม่มี ความหมายจะค่อย ๆ หายไป และเด็กจะเริ่มรับฟังเสียงที่ได้รับการตอบสนอง จะเริ่มเลียนแบบและเข้าใจใน ความหมายของคำ และใช้ประโยคยาวขึ้น สามารถใช้ประโยคที่มีความซับซ้อนและมีความหมายมากขึ้น

การส่งเสริมทักษะการอ่านในเด็ก

มีการศึกษาวิจัยที่กล่าวถึงเทคนิคในการส่งเสริมทักษะการอ่านในเด็ก โดยเฉพาะในช่วงปฐมวัยไว้หลากหลายดังนี้

เนื่องจากมีความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการทางภาษาพูด กับทักษะการอ่านอย่างชัดเจน การส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาตามวัยย่อมมีผลส่งเสริมต่อการเตรียมความพร้อมของทักษะการอ่านในเด็กด้วย โดยสามารถเริ่มได้ตั้งแต่ในช่วงวัย 2- 3 ปีแรก ได้แก่ การพูดกับเด็กด้วยภาษาง่าย ๆ เป็นคำพูดที่ฟังชัดเจน มีปฏิสัมพันธ์ด้วยการพูดคุยในระหว่างการเล่นและการทำกิจวัตรต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ฝึกให้เด็กมีทักษะในการฟัง รวมถึงการหัดฟังเพลงและอาชยานต่าง ๆ ร้องเพลงด้วยภาษาที่เหมาะสมตามวัย (International Reading Association & National Association for the Education of Young Children, 1998 : 18)

บทความของเดอร์สมา ออกุสทิน และซุกเคอร์มัน (Duursma, Augustyn, and Zuckerman, 2008 : 36) กล่าวถึงการส่งเสริมการอ่าน โดยการอ่านหนังสือกับเด็กว่า การที่ผู้ดูแลเด็กให้ความสนใจและอ่านหนังสือกับเด็กจะช่วยส่งเสริมความสามารถในการอ่าน และพัฒนาการทางภาษาของเด็ก อีกทั้งยังสร้างเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัวและสร้างนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็ก กลุ่มกุมารแพทย์ในประเทศสหรัฐอเมริกาได้พัฒนาโครงการ Reach Out and Read เพื่อส่งเสริมการอ่านและนิสัยรักการอ่านในเด็ก โดยการให้คำแนะนำเรื่อง การส่งเสริมทักษะการอ่านตามวัย และให้หนังสือที่เหมาะสมตามวัยในแต่ละครั้งที่เด็กมาตรวจที่คลินิกสุขภาพเด็กดีตั้งแต่อายุ 6 เดือน ถึง 5 ปี ในคลินิกจัดให้มีอาสาสมัครมาอ่านหนังสือให้เด็กฟังขณะรอตรวจ ประโยชน์ที่ได้จากโครงการดังกล่าวพบว่า พัฒนาการทางคำศัพท์ ความเข้าใจและการใช้ภาษาของเด็กดีขึ้น ผู้ดูแลเด็กมีเจตคติที่ดีต่อการอ่านและทำให้เกิดสิ่งแวดล้อมส่งเสริมทักษะการอ่านของเด็กในบ้าน

รายงานของคณะกรรมการการอ่านแห่งชาติ (National Reading Panel, 2006 : 58) ประเทศสหรัฐอเมริการะบุไว้ชัดเจนเกี่ยวกับการสอนการเชื่อมโยงเสียงกับตัวอักษร (Phonics Instruction) เพื่อให้

เด็กเข้าใจว่าตัวอักษรหนึ่งตัวแทนเสียงหนึ่งเสียง และใช้หลักการสะกดเพื่อประกอบเป็นคำนั้น เป็นเทคนิคที่ได้ผลในการส่งเสริมทักษะการอ่านในเด็ก

ชูลและบูโดร (Schuele and Boudreau, 2008 : 45) กล่าวถึง การส่งเสริมทักษะการอ่านในเด็ก โดยใช้วิธีสอนทักษะการแยกแยะเสียงตามวัย จัดการเรียนการสอนโดยตั้งวัตถุประสงค์ให้เด็ก มีพัฒนาการตามวัย การสอนทักษะดังกล่าวโดยเฉพาะทักษะการแยกแยะหน่วยเสียงย่อย (Phonemic Awareness) จะทำให้เด็กมีความสามารถในการอ่านดีขึ้น

สรุปได้ว่าการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาตามวัย การให้ความสนใจและอ่านหนังสือกับเด็ก การสอนการเชื่อมโยงเสียงกับตัวอักษร และการสอนทักษะการแยกแยะเสียงตามวัย โดยเฉพาะทักษะการแยกแยะหน่วยเสียงย่อย ล้วนมีผลส่งเสริมต่อการเตรียมความพร้อมของทักษะการอ่านในเด็กปฐมวัยทั้งสิ้น

ประเภทของคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย

นันทิยา แสงสิน (2527 : 92) ได้แบ่งประเภทของคำศัพท์ตามโอกาสที่จะได้ใช้หรือพบเห็น ในแต่ละทักษะภาษา ออกเป็น 4 ประเภทดังนี้

1. คำศัพท์เพื่อการฟัง เป็นคำศัพท์ที่ใช้มากในเด็กเล็ก เพราะไม่เคยเรียนรู้ภาษามาก่อน เป็นศัพท์ที่ค่อนข้างง่าย และการเรียนรู้เกิดจากการฟังก่อน
2. คำศัพท์เพื่อการพูด เป็นคำศัพท์ที่ใช้ในภาษาพูดซึ่งต้องสัมพันธ์กับการฟัง คำศัพท์ที่ใช้ในการพูดนั้นต้องสามารถสื่อความหมายได้ โดยคำศัพท์เพื่อการพูดจำแนกออกได้เป็น 3 ชนิด ได้แก่ คำศัพท์ที่ใช้ภายในบ้านหรือระหว่างเพื่อนฝูง คำศัพท์ที่ใช้ในการเรียน การทำงาน และคำศัพท์ที่ใช้ในการติดต่อราชการ หรือใช้ในชีวิตประจำวัน
3. คำศัพท์เพื่อการอ่าน เป็นคำศัพท์ที่ใช้ในการอ่าน และเป็นปัญหามากสำหรับเด็กที่เรียนภาษา คือ ต้องรู้ความหมายเพื่อที่จะนำไปตีความเนื้อหา และข้อความที่อ่านได้
4. คำศัพท์เพื่อการเขียน เป็นคำศัพท์ที่ใช้ในการเขียน ซึ่งถือว่าเป็นทักษะที่สูงและยาก เป็นคำศัพท์ที่ผู้เรียนจะต้องได้รับการสอนที่ถูกต้องและเป็นทางการ

ริชาร์ด (Richards, 1976 : 69 อ้างถึงใน ทิพวัลย์ มาแสง, 2532 : 46) ได้แบ่งประเภทของคำศัพท์ตามความหมายของคำศัพท์เป็น 2 ประเภท คือ

1. คำที่มีความหมายในตัวเอง (Content Words) คือ คำที่มีความหมายในตัวเอง ได้แก่ nouns, verbs, adjectives, adverbs เป็นต้น
2. คำที่ไม่มีความหมายในตัวเอง (Function Words) คือ คำที่ไม่มีความหมายแน่นอนในตัวเอง ส่วนมากจะเปลี่ยนความหมายไปตามโครงสร้าง ได้แก่ articles, prepositions, conjunctions เป็นต้น

เอลลิส (Ellis, 1994 : 37) ได้แบ่งประเภทของคำศัพท์ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. คำศัพท์ที่เรียนรู้โดยตรง (Explicit Vocabulary) คือคำศัพท์ที่ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนเรียนรู้ โดยที่ผู้สอนสอนความหมาย โดยการใช้คำที่มีความหมายเหมือน และคำที่มีความหมายตรงกันข้าม รวมถึงการสอนคำศัพท์ให้กับผู้เรียนโดยตรง

2. คำศัพท์ที่เรียนรู้ทางอ้อม (Implicit Vocabulary) คือคำศัพท์ที่ผู้เรียนเรียนรู้จากสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เช่น จากการอ่านหนังสือ จากบทสนทนาในห้อง และนอกห้องเรียน จากการพบเห็นคำศัพท์จากสื่อต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งการเรียนรู้คำศัพท์ประเภทนี้ เป็นการเรียนรู้ความหมายคำศัพท์ในบริบท ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจ และจดจำได้ดี

นิธิตา อภิกทรนันท์ (2541 : 22) กล่าวถึงประเภทของคำศัพท์ในแนวทางเดียวกันคือ คำศัพท์แบ่งตามการใช้ของผู้เรียน สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. คำศัพท์ที่เรียนเพื่อใช้ (Active Vocabulary) หมายถึง คำศัพท์ที่ผู้เรียนได้พบเห็น และใช้เป็นประจำในชีวิตประจำวัน ทั้งในด้านการฟัง พูด อ่านและเขียน ดังนั้นคำศัพท์ประเภทนี้จึงต้องสอนให้นักเรียนสามารถนำคำศัพท์ที่เรียนแล้วไปใช้ได้จริง เช่น boy, eat, go, school, drink เป็นต้น

2. คำศัพท์ที่เรียนเพื่อรู้ (Passive Vocabulary) หมายถึง คำศัพท์ที่นักเรียนไม่ค่อยพบหรือนาน ๆ จะพบครั้งหนึ่ง และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันน้อย จึงไม่มีความจำเป็นต้องเรียนรู้มากจนถึงระดับการนำไปใช้ ดังนั้นการสอนคำศัพท์ประเภทนี้ สอนเพื่อให้ผู้เรียนรู้ความหมายก็พอ ไม่จำเป็นต้องฝึกฝนเหมือนกับคำศัพท์ที่เรียนเพื่อใช้ เพราะนักเรียนระดับนี้ยังไม่จำเป็นต้องใช้คำศัพท์เหล่านี้ เช่น mass, convince, revolution, capture เป็นต้น

สรุปได้ว่า ประเภทของคำศัพท์นั้นสามารถแบ่งออกได้ตามโอกาสที่จะได้ใช้หรือพบเห็น แบ่งตามความหมายของคำศัพท์ แบ่งตามลักษณะของการเรียนรู้ และแบ่งตามการใช้ของผู้เรียน

การวัดและประเมินผลทักษะการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย

ในการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้คำศัพท์ การวัดว่าผู้เรียนเรียนรู้คำศัพท์มากน้อยเพียงไร จำได้หรือไม่ หรือนำคำศัพท์ที่เรียนไปใช้ในบริบทที่แตกต่างออกไปได้หรือไม่ การวัดและการประเมินดังกล่าวเรียกว่า การทดสอบความรู้คำศัพท์ เนชั่น (Nation, 1983 อ้างถึงใน วรชาติ ภูทอง, 2537 : 46) ได้จำแนกแบบทดสอบคำศัพท์ตามวัตถุประสงค์ของการวัดได้ดังนี้

1. การทดสอบความสามารถด้านคำศัพท์ (Proficiency Tests) เป็นการวัดความรู้คำศัพท์ที่ต้องการทราบว่าผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์มากน้อยเพียงไร หรือรู้มากพอที่จะใช้สื่อสารในแต่ละทักษะได้หรือไม่ ซึ่งจำแนกเป็น 2 ชนิดคือ

1.1 การวัดวงความรู้คำศัพท์ (Measurement Total Vocabulary Size) เป็นการวัดเพื่อที่จะทราบว่าผู้เรียนรู้คำศัพท์จำนวนมากน้อยเพียงไร ข้อสอบจะถูกสร้างขึ้นจากคำศัพท์ที่ได้จาก

การสุ่มเอาคำศัพท์ที่ปรากฏในพจนานุกรมหรือคำศัพท์ในบัญชีคำศัพท์ (Vocabulary List) และ
หลังการทดสอบจะมีการนำเอาคะแนนที่ได้มาคำนวณด้วยสูตรดังนี้

$$\text{วงความรู้คำศัพท์} = \frac{\text{จำนวนคำตอบที่ถูก}}{\text{จำนวนข้อสอบทั้งหมด}} \times \frac{\text{จำนวนคำศัพท์ในพจนานุกรม}}{1}$$

ยกตัวอย่างเช่น เด็กคนหนึ่งทำข้อสอบจำนวนทั้งหมด 20 ข้อ ซึ่งเป็นข้อสอบที่สร้าง
จากการสุ่มเอาคำศัพท์ในพจนานุกรมมาจำนวน 40 คำ ได้ถูกต้อง 17 ข้อ ดังนั้นเด็กคนนี้จะมียวงความรู้
คำศัพท์ 34 คำ เป็นต้น

1.2 การวัดความรู้คำศัพท์เฉพาะกลุ่ม (Measurement Knowledge of a Particular Group
of Words) เป็นการวัดเพื่อที่จะทราบว่า ผู้เรียนรู้คำศัพท์ในระดับใด เพียงพอหรือเหมาะสมกับระดับ
ที่จะเรียนแล้วหรือไม่ เช่น ผลจากการวัดพบว่า ผู้เรียนมีความรู้คำศัพท์ระดับที่ 2 ของหนังสือ Longman
Structure Reader จำนวน 500 คำ หมายความว่า เขามีความสามารถที่จะอ่านหนังสือเล่มนั้นได้ในระดับ
ที่สองหรือต่ำกว่า

2. การทดสอบ (Testing) เป็นการทดสอบที่มักพบในการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้คำศัพท์
แบ่งได้เป็นสองประเภทคือ

2.1 การทดสอบการจำคำศัพท์ (Recognition Test) เป็นการวัดว่าผู้เรียนสามารถจำคำ
ที่เรียนไปได้มากน้อยเพียงใด การทดสอบแบบนี้จะง่ายกว่าการทดสอบการระลึก เพราะในการสอบจะมี
คำตอบที่นักเรียนนึกปรากฏให้เห็น เช่น ให้นักเรียนเขียนคำแปล หรือเลือกคำแปลคำลึองความหมาย
หรือรูปภาพให้ตรงกับคำศัพท์ที่ปรากฏ เป็นต้น

2.2 การทดสอบการระลึก (Recall Test) เป็นการวัดว่าผู้เรียนสามารถจำคำศัพท์ที่เรียน
ไปได้มากน้อยเพียงไร ผู้เรียนจะต้องเขียนหรือพูดคำตอบเองโดยไม่มีตัวเลือกให้เห็น เช่น การให้ผู้เรียน
เขียนคำศัพท์ที่ได้เรียนไปตอนท้ายชั่วโมง เป็นต้น

3. การวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้คำศัพท์ (Achievement Test) เป็นการวัดความรู้คำศัพท์
ที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสอนภาษาในรายวิชาที่นักเรียนได้เรียน โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ
คือ เพื่อเป็นการประเมินว่าผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้สิ่งที่ได้สอนไปแล้วหรือยัง และเป็นส่วนที่ช่วยเสริม
ให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น ก้าวหน้าขึ้น โดยแบบทดสอบที่ใช้ควรมีลักษณะ ดังนี้

3.1 ต้องไม่เป็นการทดสอบคำโดด เนื่องจากในการเรียนแต่ละรายวิชาผู้เรียนมักจะมี
โอกาสได้พบและใช้คำศัพท์ ในบริบทที่เป็นภาษาพูดและภาษาเขียนเป็นประจำ

3.2 สามารถให้คะแนนได้ง่าย เช่น แบบทดสอบโคลซ หรือจับคู่ เป็นต้น

3.3 ถ้าเป็นแบบเติมหรือเลือกตอบ คำตอบต้องเหมาะสมกับความรู้ของนักเรียนที่ได้
เรียนไป

3.4 ถ้าเป็นแบบทดสอบที่ครูสามารถสร้างได้ ไม่ควรยากหรือมีกระบวนการสร้างที่ซับซ้อนเกินไป

3.5 จำนวนข้อในแต่ละแบบทดสอบต้องเหมาะสมกับเวลา

สรุปได้ว่าการประเมินความรู้คำศัพท์สามารถจำแนกออกเป็น 3 ประเภท โดยแต่ละประเภทมีวัตถุประสงค์ในการวัดความรู้ด้านคำศัพท์ที่ต่างกัน คือ แบบทดสอบวัดความสามารถทางด้านคำศัพท์ เพื่อวัดความรู้ด้านคำศัพท์โดยรวม แบบทดสอบที่ใช้วัดเกี่ยวกับการเรียนรู้คำศัพท์ เพื่อวัดความสามารถในการจำคำศัพท์ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้คำศัพท์ เพื่อประเมินความรู้ในด้านคำศัพท์ต่อกระบวนการวิชานั้น ๆ สำหรับการวิจัยครั้งนี้จะใช้แบบทดสอบทักษะการอ่านคำศัพท์ ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดเกี่ยวกับการเรียนรู้คำศัพท์ เพื่อวัดความสามารถในการจำคำศัพท์ โดยแบ่งแบบทดสอบเป็น 3 ตอน ดังนี้ 1) การออกเสียงคำศัพท์ โดยหากออกเสียงได้ถูกต้องให้ 1 คะแนน ผิดให้ 0 คะแนน 2) การสะกดคำศัพท์ โดยให้เลือกตัวเลือกจาก 3 ตัวเลือก เติมลงในช่องว่าง หากเติมได้ถูกต้องให้ 1 คะแนน ผิดให้ 0 คะแนน และ 3) แบบโยงเส้นจับคู่ภาพกับคำ โดยให้ตัวเลือก 3 ตัวเลือก หากโยงเส้นจับคู่ได้ถูกต้องให้ 1 คะแนน ผิดให้ 0 คะแนน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฝึกออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

ความหมายและความสำคัญของการฝึกออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

ความหมายของการฝึกออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

ลักษณะเฉพาะในการออกเสียงของแต่ละภาษาเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ฉะนั้นการเรียนรู้การออกเสียงจึงต้องจับลักษณะเฉพาะของภาษานั้น ๆ และฝึกฝนเพื่อจะได้สามารถออกเสียงให้ได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา

นันทิยา แสงสิน (2527 : 36) กล่าวถึงการอ่านออกเสียงว่า เป็นการอ่านที่ต้องฝึกการออกเสียงให้ถูกต้อง เว้นจังหวะที่สมควรหยุด ฝึกการออกเสียงขึ้นลงตามแบบแผน

ภูมิ หุราพันธ์ (2530 : 11-12) ได้ให้ความหมายของการออกเสียง (Pronunciation) ที่ใช้กันอย่างกว้าง ๆ สำหรับภาษาอังกฤษว่า คือการผสมเสียงเป็นคำ และผสมคำเป็นประโยค และมีหลักใหญ่ ๆ ที่ต้องปฏิบัติอยู่ 4 ประการคือ

1. การทำเสียงต่าง ๆ แต่ละเสียงในภาษาอังกฤษให้ถูกต้อง
2. การผสมเสียงนั้นเข้าเป็นคำ
3. การลงเสียงหนักให้ตรงพยางค์ในคำที่มีมากกว่า หนึ่งพยางค์
4. การใช้จังหวะหนักเบาและเสียงสูงเสียงต่ำในวลีและประโยคได้อย่างเหมาะสม

ประทีน มหาจันทร์ (2530 : 31) กล่าวว่า การอ่านออกเสียงและการอ่านในใจ เป็นกระบวนการที่แตกต่างกันและมีการกระทำในลักษณะที่กลับกัน แต่กระบวนการอ่านทั้งสองนี้มีสิ่งที่เหมือนกันอยู่บ้าง การอ่านออกเสียงนั้น เมื่อสายตารับภาพของตัวอักษรแล้วจะส่งไปแปลความหมายที่สมอง จากนั้นสมองจึงส่งไปยังอวัยวะที่เปล่งเสียงออกมา ส่วนการอ่านในใจนั้นเมื่อสายตารับภาพตัวอักษรแล้วจะส่งไปแปลความหมายที่สมอง สมองจะประทับความทรงจำความหมายของข้อความนั้น ๆ ความยากของการอ่านออกเสียงขึ้นอยู่กับ การออกเสียงถ้อยคำให้ชัดเจนเพื่อความถูกต้อง และในขณะเดียวกัน ก็จะต้องทำความเข้าใจความหมายของข้อความที่อ่าน การฝึกอ่านออกเสียงจะช่วยให้การอ่านในใจ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สามารถกล่าวโดยสรุปเกี่ยวกับความหมายของการฝึกออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษได้ว่าเป็นการฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์ ที่ต้องฝึกออกเสียงให้ถูกต้อง ฝึกเว้นจังหวะ การออกเสียงขึ้นลงตามแบบแผน ฝึกการผสมเสียงเป็นคำศัพท์ โดยการฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์นั้น เมื่อสายตารับภาพของตัวอักษรแล้วจะส่งไปแปลความหมายที่สมอง จากนั้นสมองจึงส่งไปยังอวัยวะที่เปล่งเสียงออกมา ความยากของการฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์ขึ้นอยู่กับ การฝึกออกเสียงถ้อยคำให้ชัดเจนเพื่อความถูกต้อง และจะต้องทำความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ที่ฝึกอ่านออกเสียงด้วย

ความสำคัญของการฝึกออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

ปรีชา สุขเกษม (2547 : 1) กล่าวถึงเรื่องการออกเสียงภาษาอังกฤษไว้ว่า การที่จะออกเสียงที่ถูกต้องนั้นจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝน เพราะการออกเสียงภาษาอังกฤษนั้นจำเป็นต้องเรียนรู้โครงสร้างของภาษา โดยเริ่มจากหน่วยที่เล็กที่สุดไปสู่อะไรที่ใหญ่ที่สุด ซึ่งประกอบด้วย หน่วยเสียง พยางค์ หน่วยคำ วลี ประโยคและปริบท ตามลำดับ

ฮาร์เมอร์ (Harmer, 2007 : 248) กล่าวถึงการฝึกการออกเสียงว่า ไม่เพียงทำให้ผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศทราบความต่างของเสียงและลักษณะของเสียงเท่านั้น แต่ยังสามารถปรับการพูดของผู้เรียนให้ดีขึ้นได้อย่างไม่มีขอบเขตอีกด้วย การฝึกการออกเสียงทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารด้วยภาษานั้น ๆ อย่างได้ผล ตัวอย่างเช่น ผู้ที่มีความเข้าใจเรื่องไวยากรณ์แต่ไม่สามารถออกเสียงได้อย่างถูกต้องนั้น ก็อาจจะไม่สามารถสื่อสารให้เจ้าของภาษาเข้าใจได้

อดิศา เบญจรัตน์นันท์ และสุชาดา แก้วประถม (2552 : 180) กล่าวเกี่ยวกับการออกเสียงภาษาอังกฤษว่า การสื่อสารจะเกิดประสิทธิผลเพียงใดขึ้นอยู่กับ การฝึกฝนทางการออกเสียงเป็นพื้นฐาน บุคคลจำนวนมากพบว่าตนมีความรู้ด้านกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ และรู้คำศัพท์ในภาษาอังกฤษมากพอสมควร แต่เมื่อพูดกับชาวต่างประเทศหรือสื่อความด้วยการพูดภาษาอังกฤษ แล้วเกิดความคับข้องใจ และเกิดปัญหาขึ้นเนื่องจากผู้ฟังไม่เข้าใจเรื่องราวที่ตนพูด อันเป็นผลจากการออกเสียงที่ไม่ถูกต้องนั่นเอง

กล่าวโดยสรุปเกี่ยวกับความสำคัญของการฝึกออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษได้ว่า การที่จะออกเสียงที่ถูกต่อนั้นจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝน เพราะจะทำให้เข้าใจถึงความแตกต่างของเสียงและลักษณะของเสียง และสามารถสื่อสารได้อย่างเข้าใจ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการฝึกออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

สมาคมการอ่านนานาชาติ และสมาคมแห่งชาติเพื่อการศึกษาของเด็กปฐมวัย (International Reading Association & National Association for the Education of Young Children, 1998 : 28) ของประเทศสหรัฐอเมริกา กล่าวถึงรายงานการศึกษาหลายฉบับ เช่น ของแบรดลีย์ และ ไบรอันท์ (Bradley and Bryant, 1983 : 32) ลุนด์เบิร์ก ฟรอสต์ และ ปีเตอร์เซน (Lundberg, Frost and Petersen, 1988 : 41) คันนิงแฮม (Cunningham, 1990 : 19) และ ไบรน์ และฟิลด์ิง-บาร์นสลีย์ (Byrne and Fielding-Barnsley, 1991 : 33) ซึ่งมีข้อมูลตรงกันว่า การสอนเด็กอายุ 5 ปีให้มีความสามารถในการได้ยิน รับรู้ และแยกแยะหน่วยเสียงต่าง ๆ (phonemic awareness) ได้นั้นสามารถทำได้

คณะกรรมการการอ่านแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา (The National Reading Panel, 2002 : 50 อ้างถึงใน สิริพันธ์ ศรีวันยงค์, 2552 : 22) ได้เสนอรายงานจากการศึกษาเชิงอภิมาน เพื่อตอบสนองต่อความต้องการเร่งด่วนของผู้ปกครอง ครู และผู้วางแผนนโยบายการศึกษาเพื่อศึกษาทักษะที่สำคัญและวิธีในการสอนอ่าน โดยเน้นการอ่านในช่วงอนุบาลจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 การวิจัยพบว่า การอ่านนั้นต้องประกอบด้วยทักษะที่สำคัญ 5 ประการคือ ความตระหนักและรับรู้หน่วยเสียง (Phonemic Awareness) การสอนโดยวิธี โฟนิคส์ (Phonics) การอ่านคล่อง (Fluent Reading) การรู้จักคำศัพท์ (Vocabulary) และการอ่านเพื่อการเข้าใจ (Reading Comprehension) โดยเน้นว่าการสอนทักษะการอ่านที่เป็นระบบจะให้ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านได้มากกว่าการสอนอ่านที่ไม่เป็นระบบ

จากการศึกษารายงานวิจัยของคณะกรรมการการอ่านของสหรัฐอเมริกา (National Reading Panel Report) ซึ่งได้ทบทวนผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยและองค์กรการศึกษาต่าง ๆ มากกว่าแสนเรื่องในสหรัฐอเมริกา ที่ได้ทำกันมาในหลายสิบปีที่ผ่านมาที่เกี่ยวกับวิธีการสอนการอ่านให้แก่เด็กอเมริกัน ที่ได้ผล (Effective Reading Instruction) และไม่ได้ผลได้พบหลักฐานมากมายที่สรุปอย่างหนักแน่นว่าการที่เด็กอเมริกันเป็นจำนวนมากอ่านไม่เป็นหรืออ่านไม่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มาจากความบกพร่องของหู และสมองทางด้านการประมวลเสียงของภาษาอังกฤษ (Phonological Deficits) มากกว่าปัจจัยอื่น ทำให้ไม่ได้ยินหน่วยเสียงภาษาอังกฤษ (Phonemes) ที่เปล่งเป็นคำประสมอย่างรวดเร็วมาก ผลทำให้ไม่สามารถเชื่อมโยงหน่วยเสียงของบทพูดกับตัวอักษรหรือกลุ่มตัวอักษร ทำให้ฟังไม่รู้เรื่อง และในทางกลับกัน ถ้าไม่สามารถเชื่อมโยงตัวอักษรกับเสียงของมันได้ถูกต้องก็จะมีปัญหาในการอ่านออกเสียง ผลก็คือ ทำให้อ่านออกเสียงช้าหรืออ่านแบบตะกุกตะกักและผิดมาก อีกทั้งสมองจะไม่สามารถรับรู้คำและความหมายของสิ่งที่อ่านได้โดยง่าย

หากจะแก้ปัญหการอ่านที่บกพร่องนี้ ผู้มีปัญหาต้องได้รับการสอนเสริมกระบวนการสอนอ่านที่มีองค์ประกอบ 5 อย่าง ดังนี้

1. ความสามารถในการได้ยิน รับรู้ และแยกแยะหน่วยเสียง (Phonemes) ต่าง ๆ ของภาษาอังกฤษ ได้ ตลอดจนสามารถควบคุมการใช้ (Manipulate) หน่วยเสียงของบทพูด (Speech Sounds) ที่ประกอบเป็นพยางค์ (Syllables) และคำ (Words) - Phonemic Awareness
2. องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับความเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรกับเสียง (Letters-Sound Correspondence) - Phonics
3. กลยุทธ์การสอนอ่านให้คล่อง - Fluency Instruction
4. กลยุทธ์การสอนคำศัพท์ - Vocabulary
5. กลยุทธ์การสอนความเข้าใจในบทอ่าน - Comprehension Strategies

รายงานได้สรุปว่าฐานรากของการอ่านเก่งทั้งคล่องและชัด (Foundation for Reading Success) อยู่ที่ขั้นตอนที่ 1 และ 2 คือ การสอน Phonemic Awareness และ Phonics เป็นการสอนอ่านภาษาอังกฤษแบบโฟนิคส์ ซึ่งต่างจากระบบการสอนอ่านเป็นคำ (Whole-Word Method) หรือการสอนอ่านแบบองค์รวม (Whole Language) ที่เน้นการจำคำศัพท์และความหมาย ที่มักใช้ในโรงเรียนไทย (Striprasidh, 2009 : Online) โดยสามารถเปรียบเทียบให้เห็นถึงความแตกต่างได้ดังในตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 เปรียบเทียบการสอนภาษาอังกฤษด้วยวิธีอ่านเป็นคำ (Whole Language) กับการสอนอ่านแบบโฟนิคส์ (Phonics)

วิธีสอนอ่านเป็นคำ (Whole Language)	วิธีสอนอ่านแบบโฟนิคส์ (Phonics)
1. สอนให้ผู้เรียนดูรูปที่ภาพ หรือ คำ และ เปล่ง เสียง ออกมา เน้นความจำด้วยสายตาเป็นหลัก (Look & Say Method)	สอนระบบถอดรหัสตัวหนังสือให้เป็นเสียงที่ไม่ใช้ความจำ เพราะเสียงกับตัวอักษรมีความสัมพันธ์กันอย่างมีเหตุมีผล และสามารถทำนายได้ (Predictable and Logical Relationship)
2. สอนออกเสียงในรูปแบบของ Pronunciation, Intonation และ Stress Pattern ในระหว่างการอ่านบทอ่าน หรือ อ่านคำ โดยไม่มีกฎเกณฑ์ ผู้เรียนจะต้องใช้ความจำด้วยหู เพื่อที่จะออกเสียงถูกต้อง เมื่อพบคำใหม่มักไม่แน่ใจ ในการออกเสียง เพราะครูไม่ได้สอนมาก่อน	สอนกฎโฟนิคส์ เพื่อให้รู้ โครงสร้างของเสียงในภาษาอังกฤษ การเอาสระ พยัญชนะมาประสมเป็นคำ การแบ่งพยางค์ การถอดรหัสคำหลายพยางค์ ทำให้สามารถอ่านคำใหม่ ๆ ได้อย่างชัดเจนโดยไม่ต้องใช้ความจำ
3. ไม่ให้ความสำคัญในการฝึกอ่านดัง ๆ เป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่มย่อยเพื่อทดสอบความชัดเจน และความคล่อง	ให้ความสำคัญในการอ่านดัง ๆ เป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม เพื่อความชัดเจน และความคล่อง

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

วิธีสอนอ่านเป็นคำ (Whole Language)	วิธีสอนอ่านแบบโฟนิกส์ (Phonics)
4. ครูไม่จำเป็นที่จะต้องเป็นต้นแบบที่ดีในการอ่าน ออกเสียงให้ชัดหรือให้คล่อง (Perfect Model of Reading Accuracy and Fluency)	เน้นฝึกครูให้เป็นแบบอย่างที่ดี ในการอ่านชัด และอ่านคล่อง
5. เน้นจำคำศัพท์ และความหมาย เด็กที่เก่งในการเรียน ด้วยระบบนี้ มักมีความจำดี	สอนคำศัพท์ หลังจากที่มีมั่นใจว่าผู้เรียนรู้จักกฎในการถอดรหัสเสียง (Decoding Skills) แล้ว
6. เน้นการทาย หรือ เดา ความหมาย ของคำศัพท์และสิ่งที่อ่าน ในบริบทของประโยค สนับสนุนการเอาคำอื่นมาแทนที่ (Substitute Words) การอ่านที่มักข้ามคำ (Skip Words)	ไม่สนับสนุนการเดาสุ่ม เน้นการสอนศัพท์ และความหมายแบบลึก ด้วย Word Study Method เพื่อวิเคราะห์ต้นตอของคำ (Word Families) คำนำหน้า (Prefix) คำต่อท้าย (Suffix) รากคำ (Root Words) เพื่อเพิ่มพูนธนาคารคำศัพท์ (Words Bank) ของผู้เรียน
7. เน้นการสอนกฎไวยากรณ์	ไม่เน้นการสอนไวยากรณ์เป็นหลัก เพราะคิดว่าการเรียนรู้ไวยากรณ์จะเป็นไปอย่างธรรมชาติ จากการอ่านที่หลากหลาย (Extensive Reading) และอ่านแบบลึก (Intensive Reading)
8. จัดสอนโฟเนติกส์ สำหรับผู้ที่เรียนวิชาภาษาศาสตร์ หรือผู้ที่เรียนเป็นครูภาษาอังกฤษในระดับปริญญาตรี โท หรือ เอก	สอนกฎ โฟเนติกส์ ที่ได้รับการประยุกต์ให้ง่ายขึ้น ในรูปแบบของโฟนิกส์สำหรับเด็กอนุบาล-ประถมต้นขึ้นไป เพื่อจะได้รู้จักอ่านก่อนเข้าโรงเรียน (Pre-Reading Skills)
9. ในการสอนอ่าน เน้นเนื้อหา และคุณค่าของวรรณคดี หรือสิ่งที่ให้ผู้เรียนอ่าน โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนอ่านหนังสือที่หลากหลาย หาความหมายของสิ่งที่อ่าน โดยใช้ประสบการณ์เป็นฐาน คิดว่าถ้าผู้เรียนได้พบเห็นสิ่งที่อ่านหลากหลาย จะอ่านเก่งเอง	เน้นการฝึกอ่านบทอ่าน หรือคำที่ถอดรหัส (Decodable Texts & Words) ซึ่งอาจไม่มีความหมาย จนผู้เรียนถอดรหัสคล่อง ก่อนจะเรียนอ่านบทอ่านที่แบ่งระดับไว้ และมีการควบคุมคำศัพท์ จากง่ายถึงยากตามลำดับชั้น ผู้เรียนจะไม่มีปัญหาในการอ่านคำใหม่
10. สอนเทคนิคในการจับประเด็น Skim & Scan ในการอ่าน ไม่เน้นรายละเอียดในการอ่าน	สอนกลยุทธ์ความเข้าใจ โดยครูเป็นต้นแบบในการคิดค้นๆ แบบวิเคราะห์บทอ่าน เพื่อให้นักเรียนคิดตาม จะได้เข้าใจในเรื่อง
11. ถ้าอ้างว่ามีการสอนโฟนิกส์แล้ว มักจะเป็นการสอนแบบ Implicit Phonics คือ แอบอยู่ในบทอ่าน หรือคำศัพท์ ซึ่งงานวิจัยระบุว่าวิธีสอนนี้ไม่ได้ผล เท่าการสอนโฟนิกส์ที่แยกออกมาเป็นเอกเทศ (Explicit Phonics) ซึ่งควรเรียนก่อนบทสนทนา หรือไวยากรณ์ หรือบทอ่านอื่นๆ	สนับสนุนการสอนโฟนิกส์ ให้เป็นพื้นฐานในการสอนภาษาอังกฤษทั้งสาระบบ และถ้าจะได้ผล ต้องสอนเป็นเอกเทศ (Explicit Direct Instruction) ไม่สอนรวมกับบทสนทนา คำศัพท์ ไวยากรณ์ หรือบทอ่านอื่นๆ จึงจะได้ผล

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

วิธีสอนอ่านเป็นคำ (Whole Language)	วิธีสอนอ่านแบบโฟนิกส์ (Phonics)
12. เน้นทักษะ พูด อ่าน ฟัง เขียน พร้อมกัน ทำให้ผู้เรียน สืบสน	เน้นสอนฟังก่อน ตามด้วยการพูด และอ่านก่อนสอน การเขียน

สำหรับการสอนภาษาแบบโฟนิกส์ซึ่งผู้วิจัยจะใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สามารถอธิบายถึงความจำเป็นมา และแนวคิดเกี่ยวกับวิธีการสอน โดยเฉพาะได้ดังนี้

แฮนค็อก และ ริงเกิร์ต (Handcock & Wingert, 1996 : 36 อ้างถึงใน จิรนนท์ เมฆวงษ์, 2547 : 47) กล่าวถึง ความจำเป็นของการสอนภาษาแบบโฟนิกส์ไว้ว่า ได้มีการพัฒนาการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์ มาตั้งแต่ศตวรรษที่ 17 เนื่องจากความซับซ้อนของภาษา มีการพิมพ์หนังสือเกี่ยวกับโฟนิกส์ขึ้นมาเป็นจำนวนมาก เพื่อช่วยในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ยกตัวอย่างเช่น McGuffey's Eclectic First Reader For Young Children ซึ่งถูกนำไปใช้จากปี 1830s จนถึง 1920s หลังจากนั้น โรงเรียนต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกาได้หันมานิยมวิธีการสอนแบบ “Look-and-Say” โดย Scott Foresmen ได้ตีพิมพ์หนังสือชุด “Dick and Jane” ขึ้นเพื่อใช้สอนการอ่าน โดยการเรียนรู้คำแบบง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน ซึ่งวิธีการสอนแบบ “Look-and-Say” นี้ คราเชิน (Krashen, 2000 : 29) อธิบายว่าเป็นวิธีการสอนอ่านที่เน้นการจดจำคำ (Memorization of Sight Words) เป็นคำ ๆ ไป จากคำที่กำหนดให้ แต่ผู้เรียนไม่ได้รับการสอนเกี่ยวกับเสียงหรือสัญลักษณ์ของเสียงของตัวสะกด

วิลสัน (Wilson, 2005 : Online) ได้กล่าวถึง ความจำเป็นของการสอนภาษาแบบโฟนิกส์ไว้เช่นกันว่า ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 นั้น 25% ของเด็กในสหรัฐอเมริกาไม่สามารถอ่านและเขียนในระดับง่าย ๆ ได้ และจากการทดสอบด้วยระบบการวัดคะแนนมาตรฐานแบบใหม่ พบว่า นักเรียนที่เรียนในระดับเกรดแปด (Eighth-Grade) มีระดับเปอร์เซ็นต์ความสามารถในการอ่านเทียบเท่ากับนักเรียนที่เรียนในเกรดสาม (Third-Grade) หลังจากนั้นความนิยมในวิธีการสอนแบบ Look-and-Say จึงค่อย ๆ เสื่อมความนิยมลง ในปี ค.ศ. 1955 วิธีการสอนแบบโฟนิกส์กลับมาได้รับความนิยมอีกครั้งแต่มีการปรับปรุงวิธีการสอนให้เข้มข้นขึ้น โดยการใช้การสอนที่เป็นระบบแบบแผนมากขึ้น (Systematic Phonics Instruction or Teacher Direct) จากนั้นการสอนการอ่านกลายเป็นเรื่องเกี่ยวกับธุรกิจ เกิดสถาบันรับรองครูผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่าน แต่ต่อมาในปี ค.ศ.1980 ได้มีผู้ริเริ่มนำวิธีการสอนใหม่เข้ามา คือ การสอนภาษาแบบองค์รวม (Whole Language) และมีผู้สนับสนุนวิธีการสอนแนวนี้อย่างมากมา เนื่องจากพวกเขารู้สึกอึดอัดกับการสอนแบบพูดตามแบบซ้ำ ๆ บางคนกล่าวว่า การสอนแบบโฟนิกส์เป็นเพียงการฟื้นฟูการสอนแบบ Look-and-Say อย่างไรก็ตามยังคงมีครูรุ่นเก่าและสถาบันการอบรมครูหลายแห่งยอมรับการสอนแบบโฟนิกส์อยู่ แม้ว่าครูรุ่นใหม่จะเห็นด้วยและสนับสนุนการสอนภาษา

แบบรวม หนังสือเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบโฟนิกส์เริ่มหายาก ครูรุ่นใหม่ ๆ ก็ไม่มีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับการสอนแบบโฟนิกส์ แต่ไม่นานนักปัญหาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการอ่านก็เริ่มขึ้นอีกครั้ง ในประเทศสหรัฐอเมริกาการอ่านกลายเป็นประเด็นขัดแย้ง เกิดการถกเถียงเกี่ยวกับเองในวงกว้าง ไม่เฉพาะวงการการศึกษา แต่ยังรวมถึงวงการเมืองและศาสนา เนื่องจากความไม่สมหวังที่เด็ก ๆ ไม่มีพัฒนาด้านทักษะทางภาษาต่าง ๆ เพียงพอ พ่อแม่ต่างเห็นว่าทักษะการสะกดคำคือยลงมากอย่างเห็นได้ชัดจากการทดสอบมาตรฐานของรัฐ ดังนั้นพวกเขาจึงหันกลับมาใช้การสอนแบบเก่า คือ การสอนแบบโฟนิกส์ ทำให้ธุรกิจการขายหนังสือโฟนิกส์และโรงเรียนโฟนิกส์เกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง รัฐแคลิฟอร์เนียถึงกับประกาศให้ต้องมีการสอนโฟนิกส์ในโรงเรียน จากนั้นรัฐอื่น ๆ ในสหรัฐอเมริกาจึงทำตาม

แจนนูซี (Jannuzi, 1997 : Online) กล่าวว่า ความต้องการการเรียนการสอนภาษาแบบโฟนิกส์วางอยู่บนพื้นฐานที่ค่อนข้างได้รับการยอมรับว่า ความตระหนักในหน่วยของเสียง (Phonemic Awareness) นั้นเป็นทักษะก่อนการอ่านที่จำเป็น สำหรับการรู้จักตัวอักษรในภาษาอังกฤษนั้น ระบบการออกเสียงและหน่วยของเสียงที่สอดคล้องกันไม่ค่อยจะตรงกันซึ่งบางครั้งอาจทำให้เกิดความสับสนสำหรับผู้เรียนหลาย ๆ คนทั้งที่เป็นเจ้าของภาษาเองหรือผู้เรียนซึ่งเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ โดยพื้นฐานแล้วในภาษาอังกฤษประกอบด้วยตัวอักษร โรมัน 26 ตัวซึ่งใช้แทนเสียงต่าง ๆ มากกว่า 40 เสียงในการสร้างสรรค์หลายร้อยรูปแบบการสะกดคำ และมีบางครั้งมีคำที่ใช้โดยทั่วไปหลายคำที่ไม่เข้ากับกฎการสะกดทั่วไป ซึ่งทำให้การเรียนการสอนแบบโฟนิกส์มีประโยชน์ สำหรับผู้ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ นั้น การแยกพยางค์ มักเป็นไปโดยธรรมชาติ แต่ทักษะของการวิเคราะห์ภาษาในรูปหน่วยเสียง (Phonemes) นั้นต้องมีการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับพื้นฐานของเสียง นอกจากนี้ แจนนูซียังได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายหลักของการสอนภาษาแบบโฟนิกส์ว่า เป็นวิธีการสอนที่อธิบายความกระจำและเพิ่มเติมการเรียนรู้ของความตระหนักในหน่วยพื้นฐานของเสียง (Phonemic Awareness) และจากนั้นจึงเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ถึงแบบแผนการสะกดคำในภาษาเขียน ซึ่งการเรียนการสอนสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ก็อาจเป็นสะพานแห่งความรู้ความเข้าใจ จากความตระหนักในหน่วยพื้นฐานของเสียงถึงการถอดรหัสของสัญลักษณ์ในระบบภาษาเขียน และการเริ่มต้นที่แท้จริงของความสามารถในการอ่านออกเขียนได้

ฮิวจ์ส (Hughes, 1972 : 2-8 อ้างถึงใน จิรนนท์ เมฆวงษ์, 2547 : 29) กล่าวถึง การสอนภาษาในระหว่างศตวรรษที่ 19 ว่า เริ่มต้นด้วยการสอนระบบตัวอักษร ซึ่งการดำเนินการสอนภาษาแบบโฟนิกส์นั้นก็เพื่อดึงความสนใจของเด็กให้รู้จักตัวอักษรที่เป็นตัวพิมพ์ในภาษาเขียน และบอกถึงเสียงของอักษรเหล่านั้น แม้ในการอ่านจริงเด็กจะให้เห็นคำและเดาจากบริบทช่วยหรือจากภาพประกอบ แต่บางครั้งพวกเขาก็ไม่อาจเลี่ยงกับการเผชิญคำต่าง ๆ ที่เขาไม่เคยรู้หรือจดจำโดยการมองเห็นมาก่อน ซึ่งชัดเจนว่าเด็ก ๆ ต้องการตัวช่วยที่จำเป็นเพื่อแปลรหัสคำที่ไม่คุ้นเคย

วีเวอร์ (Weaver, 2002 : 47) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนภาษาแบบโฟนิกส์ว่าเป็นวิธีการสอนที่สามารถช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านและสะกดคำ ดังนั้นการสอนเด็กในระดับเริ่มต้นจึงควรเริ่มที่การสอนหน่วยเสียงเพื่อพัฒนาไปสู่ทักษะที่ยากขึ้นต่อไป

แอนเดอร์สัน และคณะ ผู้เขียนหนังสือชุด Becoming a Nation of Readers (Anderson et al., 1985 cited in Chard & Osborn, 1999 : 53) กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์ว่า ไม่ใช่เพียงแค่เด็กจะสามารถบอกถึงกฎความสัมพันธ์ของเสียงและตัวอักษรได้เท่านั้น แต่จุดประสงค์ที่แท้จริงคือ ต้องการให้เด็กเข้าใจหลักการว่าเสียงและตัวอักษรที่มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ เมื่อความสัมพันธ์พื้นฐานของเสียงและตัวอักษรได้รับการสอนแล้ววิธีการที่ดีที่สุดต่อเด็กต่อมาก็คือ กระบวนการเรียนการสอนภาษาแบบโฟนิกส์

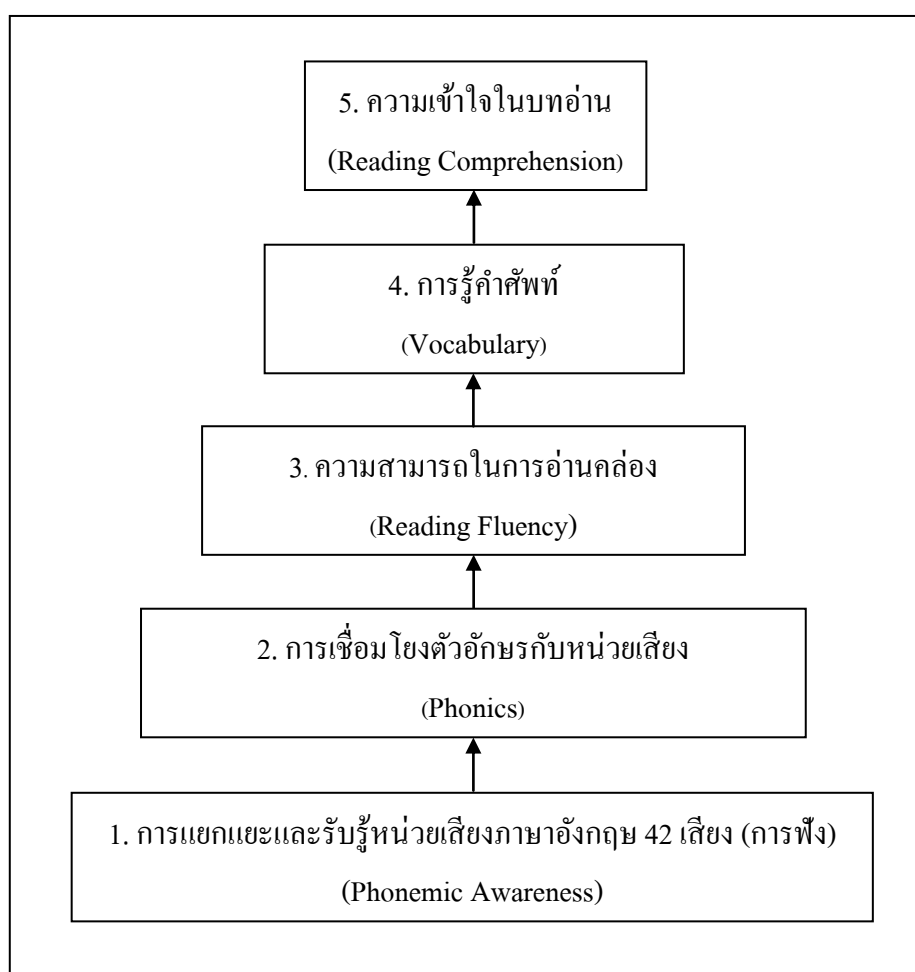
เวนซกี (Venezky, 1970 cited in Lapp et al., 2006 : 134) กล่าวถึงวิชาสัทศาสตร์ (Phonetics) ว่าเป็นการศึกษาธรรมชาติของเสียงพูด กระบวนการแปลงเสียงและการออกเสียง นักสัทศาสตร์จะศึกษาลักษณะของการออกเสียงตามหลักวิทยาศาสตร์ที่ว่าด้วยการออกเสียง ส่วนการศึกษาเสียงในคำพูด เรียกว่า Phonology ซึ่งศึกษาความเกี่ยวข้องของเสียงในภาษา นักการศึกษาได้ใช้การวิเคราะห์ความเกี่ยวข้องของเสียงเหล่านี้ได้ ในการนำเสนอความสัมพันธ์ของเสียง และตัวอักษรเพื่อนำมาช่วยในการสอนอ่าน ความสัมพันธ์ของเสียงและตัวอักษรนี้ค่อนข้างจะซับซ้อน เนื่องจากการออกเสียงไม่ได้กำหนดว่าตัวอักษรแต่ละตัวสามารถออกเสียงได้เพียงเสียงเดียว แต่ความเป็นจริงแล้วตัวอักษร 1 ตัว อาจสามารถออกเสียงได้หลายเสียง ดังนั้นวิธีการที่นำแต่ละตัวอักษรมาผสมกันเป็นคำกริยาที่สามารถออกเสียงเป็นคำศัพท์ต่าง ๆ ได้ นักการศึกษาได้นำความรู้เกี่ยวกับการศึกษาเสียงเหล่านี้ มาเป็นส่วนช่วยนำไปสู่การสอนความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและตัวอักษร และพัฒนาเป็นวิธีการสอนแบบโฟนิกส์

แวกคา (Vacca, J.A., et al., 2000) ระบุว่า การสอนภาษาอังกฤษแบบโฟนิกส์นั้นมีอยู่ 2 แบบ คือ การสอนโฟนิกส์แบบวิเคราะห์เสียง (Analytic Phonics หรือ Implicit Phonics) โดยการจำแนกหรือแยกแยะ การสอนแบบวิเคราะห์เสียงนั้น ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ความสัมพันธ์ของเสียงและตัวอักษรจากคำทั้งคำก่อน เช่น การสอนอักษรคู่ที่ออกเสียงเดียวกันอย่างเช่นในคำว่า “Shell” และ “Dash” มีเสียงที่คล้ายกันคือ /sh/ ส่วนแบบที่สองได้แก่การสอนโฟนิกส์แบบสร้างคำ (Synthetic Phonics หรือ Explicit Phonics) ซึ่งผู้เรียนจะได้เรียนรู้การออกเสียงจากการสร้างคำของตัวอักษรแต่ละตัวที่นำมาประสมกัน ผู้สอนแสดงให้เห็นให้ผู้เรียนในระดับต้นทราบว่า ตัวอักษรหนึ่ง ๆ แทนด้วยเสียงใดบ้าง เช่น “b” ออกเสียงว่า /b/, “a” ออกเสียงว่า /ae/ และ “t” ออกเสียงว่า /t/ เมื่อนำมาผสมกันจะได้คำว่า “bat”

เฮมเพนสทอล (Hempenstall, 2001 : Online) กล่าวว่าไว้สอดคล้องกันว่าการสอนโฟนิกส์แบบวิเคราะห์เสียง (Analytic หรือ Implicit Phonics) นั้นเป็นการนำเสนอคำทั้งคำ จะไม่มีการแยกเสียงที่ประกอบเป็นคำนั้นออกจากกัน และได้กล่าวถึงการสอนโฟนิกส์แบบสร้างคำ (Synthetic Phonics หรือ

Explicit Phonics) ว่า ผู้เรียนจะเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและตัวอักษรต่างๆ ที่สอดคล้องกัน แล้วจึงสอนกระบวนการผสมคำและอ่านออกเสียง เช่น /m/+/æ/+/n/ = man การรู้ถึงส่วนต่างๆ ของโครงสร้างของภาษาหนึ่ง ๆ นั้นสำคัญและจำเป็นต่อผู้ที่ไม่มีความรู้ในการจัดกลุ่มหรือประสมส่วนประกอบของคำของภาษานั้น ๆ อย่างเหมาะสม

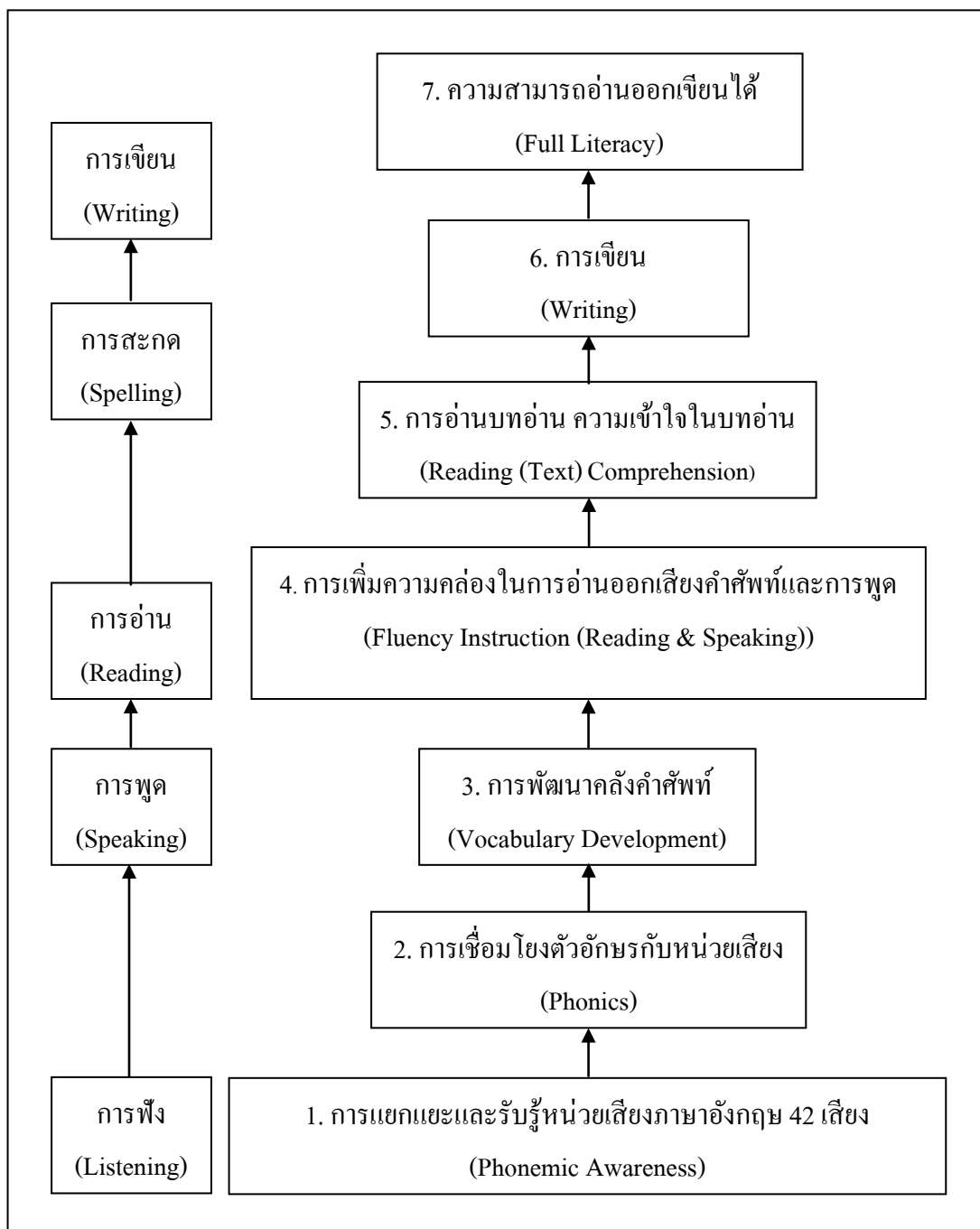
สถาบันแห่งชาติเพื่อการรู้หนังสือของสหรัฐอเมริกา (National Institute for Literacy (USA), 2006 : 82 อ้างถึงใน Sriprasidh Intira, 2009 : Online) ได้สรุปกระบวนการและขั้นตอนการสอนอ่านที่ต้องดำเนินการโดยใช้กลยุทธ์จากล่างไปบน (Bottom-Up) ไว้ ดังแสดงในภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 โครงสร้างการสอนการอ่านโดยใช้ยุทธวิธีจากล่างไปบน

ศรีประสิทธิ์ (Sriprasidh, 2009 : Online) ได้ปรับแต่งกระบวนการและขั้นตอนการสอนอ่านดังกล่าว โดยเสนอเจ็ดขั้นตอนสู่ความเชี่ยวชาญทางภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษชาวไทย (7 Steps towards English Proficiency for Thai English Language Learners) ดังแสดงในภาพที่ 2.5

และได้อธิบายเพิ่มเติมไว้ด้วยว่า ขั้นตอนที่ 1 การแยกแยะและรับรู้หน่วยเสียงภาษาอังกฤษ 42 เสียง (Phonemic Awareness) และขั้นตอนที่ 2 การเชื่อมโยงตัวอักษรกับหน่วยเสียง (Phonics) นั้นไม่ได้มีสอนในระบบการเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย

ภาพที่ 2.5 เจ็ดขั้นตอนสู่ความเชี่ยวชาญทางภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษชาวไทย

หลักการฝึกออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย

พิณทิพย์ ทวยเจริญ (2544 : 36) ได้เสนอหลักทั่วไปเกี่ยวกับเสียงพยัญชนะ การฝึกออกเสียงพยัญชนะ และการฝึกออกเสียงสระในภาษาอังกฤษไว้ดังต่อไปนี้

1. หลักทั่วไปเกี่ยวกับเสียงพยัญชนะในภาษาอังกฤษ

การออกเสียงพยัญชนะในภาษาอังกฤษเสียงใดเสียงหนึ่ง ต้องใช้อวัยวะในปาก 1 คู่เสมอ โดยประสานกับกระแสลมออกจากปาก เช่น ริมฝีปากบนกับริมฝีปากล่าง ปลายลิ้นกับปุ่มเหงือก ฯลฯ เป็นต้น อวัยวะคู่หนึ่ง ๆ เรียกว่า ฐานกรณ์ “ฐาน” คือ อวัยวะที่คงที่ ไม่เคลื่อนไหว ทำหน้าที่เป็นจุดที่เกิดเสียง ส่วน “กรณ์” เป็นอวัยวะที่เคลื่อนไปหาจุดที่เกิดเสียงซึ่งได้แก่บริเวณปุ่มเหงือกติดโคนฟันบนด้านในของฟันหน้า ปลายลิ้นจึงเป็น “กรณ์” ในขณะที่ปุ่มเหงือกเป็น “ฐาน” เป็นต้น

ลักษณะการออกเสียงมีดังนี้ เริ่มด้วยกระแสลมออกจากปอดขึ้นมาทางหลอดลม ผ่านกล่องเสียงมีเส้นเสียงพาดจากด้านหน้าของกล่องเสียงไปด้านหลัง เส้นเสียงนี้เป็นเส้นเอ็นบางๆ ยึดหยุ่นได้ 2 เส้น สามารถเคลื่อนมาชิดติดกันหรือยืดห่างออกจากกัน โดยส่วนหน้าของเส้นทั้งคู่ยังคงยึดติดกัน หรืออาจอยู่ในลักษณะที่เส้นเสียงทั้งสองเคลื่อนเข้ามาติดกันแล้วเปิดส่วนหลังออกเป็นเช่นนี้หลายครั้งต่อเนื่องกัน เรียกว่า “เส้นเสียงสั่น” เมื่อลมผ่านเส้นเสียงออกมาขึ้นสู่ช่องคอแล้ว กระแสลมดังกล่าวสามารถเคลื่อนต่อไปได้อีก 2 ทาง คือ ทางช่องปากหรือช่องจมูก ขึ้นอยู่กับการปิดเปิดของเพดานอ่อนลดต่ำลง กระแสลมสามารถออกทางจมูกได้ด้วย หลังจากนั้นการเปลี่ยนแปลงลักษณะของลิ้นซึ่งเคลื่อนไปยังจุดต่างๆ ของเพดานปาก ซึ่งแบ่งออกเป็นเพดานอ่อน เพดานแข็ง และปุ่มเหงือก (นับจากบริเวณด้านหลังไปสู่บริเวณด้านหน้า) หรือเคลื่อนไปสู่พื้นตลอดจนการทำงานของริมฝีปากทำให้เกิดเสียงต่าง ๆ มากมาย

เสียงพยัญชนะประเภทต่างๆ ในภาษาอังกฤษ ซึ่งผู้เรียนควรทราบไว้เป็นพื้นฐานในการออกเสียง เพราะการบังคับให้ฐานกรณ์จัดไว้ในลักษณะต่าง ๆ สามารถทำให้เกิดเสียงแตกต่างกันสรุปได้ดังนี้

เสียงระเบิด	จรดฐานกรณ์ให้แน่นสนิท กักลมไว้ชั่วครู่ และปล่อยออกทางปากอย่างรวดเร็ว นั่นคือปล่อยฐานกรณ์ออกอย่างรวดเร็ว
เสียงนาสิก	จรดฐานกรณ์ให้แน่นสนิท กักลมไว้ชั่วครู่ เพดานอ่อนลดลง ทำให้ลมออกทางจมูก พร้อมกับคลายการปิดกั้นของฐานกรณ์ออก
เสียงกักเสียงแทรก	จรดฐานกรณ์ให้แน่นสนิท กักลมไว้ชั่วครู่แล้วปล่อยลมออกทางปากช้ากว่าเสียงระเบิด พร้อมปล่อยฐานกรณ์ออก
เสียงเสียดแทรก	ฐานกรณ์เข้ามาใกล้กันมาก จนลมต้องเบียดแทรกออกมา

เสียงเปิด	ฐานกรณ์อยู่ห่างกันพอสมควร ที่จะให้ลมจากปอดออกมาได้อย่างสะดวก
เสียงข้างลิ้น	เป็นเสียงที่ปลายลิ้นจรดกับปุ่มเหงือก ลดข้างลิ้นลง ลมออกมาทางข้างลิ้น (นั่นคือเสียงประเภทเดียวกับเสียงที่เขียนด้วยตัวอักษร “ล” ในภาษาไทย)

2. การฝีกออกเสียงพยัญชนะในภาษาอังกฤษ

เสียงระเบิดไม่ก้อง p t k

การออกเสียง /p/ ใช้ริมฝีปากบนและล่างจรดกันให้สนิท กักลมไว้ระยะหนึ่งแล้วจึงปล่อยลมออกอย่างรวดเร็วตำแหน่งต้นพยางค์ เสียงนี้เมื่อเกิดขึ้นในตำแหน่งต้นพยางค์ ออกเสียงเหมือนเสียงที่เขียนด้วย “พ” ในภาษาไทย ตำแหน่งท้ายพยางค์ การออกเสียง /p/ ให้จรรดริมฝีปากทั้งสอง กักลมไว้ระยะหนึ่งแล้วจึงปล่อยลมออก การฝีกออกเสียงระเบิดท้ายพยางค์โดยปล่อยลมออกนั้นจะทำให้ผู้ฟังเข้าใจได้แจ่มชัดขึ้น ความจริงในบางครั้งไม่ต้องปล่อยลมก็ได้ แต่เมื่อไม่ปล่อยลมลักษณะการออกเสียง /p/ ตามแบบไทยก็จะเกิดขึ้น นั่นคือ ผู้ฟังอาจจะไม่ได้ยินว่ามีเสียง /p/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์ ตัวอย่างเช่น คำว่า “ภาพ” เมื่อใดที่อ่านออกเสียงแบบไทย คืออ่านว่า “พาบ” (Pap) คือ ไม่ปล่อยลมสำหรับเสียง /p/ ท้ายพยางค์ ผู้ฟังซึ่งเป็นเจ้าของภาษาจะฟังเหมือนไม่ได้ยินเสียง /p/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์ด้วย

การออกเสียง /t/ ให้ใช้ปลายลิ้นแตะปุ่มเหงือกให้สนิทแน่นกักลมไว้ชั่วขณะหนึ่งแล้วปล่อยลมออกอย่างรวดเร็ว ข้อควรระวังสำหรับเสียงนี้ คือ อย่าให้ปลายลิ้นแตะฟัน เพราะจะทำให้การออกเสียงคลาดเคลื่อนไป ตำแหน่งต้นพยางค์ เสียง /t/ ออกได้เหมือนเสียงที่เขียนด้วย “ท” ในภาษาไทย ตำแหน่งต้นพยางค์ตามหลังเสียง /t/ ให้ออกเสียง /t/ เหมือนเสียงที่เขียนด้วยอักษร “ต” ในภาษาไทย

การออกเสียง /k/ ในภาษาอังกฤษคล้ายการออกเสียงที่เขียนด้วยอักษร “ค” ในภาษาไทย กล่าวคือ ลิ้นส่วนหลังจะยกขึ้นแตะเพดานอ่อน กักลมไว้สักครู่หนึ่งแล้วปล่อยลมออกทางปากอย่างแรง ตำแหน่งต้นพยางค์ เสียงนี้อาจมีการสะกดด้วยอักษรแตกต่างกันไป เช่น “k” ใน kind “c” ใน cake “qu” ใน conquer และ “ch” stomach หรือ chemist เป็นต้น อย่างไรก็ตามการออกเสียง /k/ ในตำแหน่งต้นพยางค์จะไม่มีปัญหาสำหรับคนไทย เพราะออกเสียงเหมือนเสียงที่เขียนด้วยอักษร “ค” ในภาษาไทย ตำแหน่งท้ายพยางค์ เสียง /k/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์ออกเสียงเหมือนในตำแหน่งต้นพยางค์ แต่ควรปล่อยลมออกเมื่อจบคำหนึ่ง

สรุปได้ว่าเสียง p, t, k แทบจะไม่มีปัญหาสำหรับคนไทยเมื่อเสียงเหล่านี้เกิดขึ้นในตำแหน่งต้นพยางค์ แต่จะเกิดปัญหากับคนไทยเมื่อเกิดในตำแหน่งท้ายพยางค์ ทั้งนี้เพราะคนไทยมักจะลืมออกเสียงเหล่านี้ในคำต่าง ๆ ที่อาจก่อให้เกิดปัญหาในการฟังได้เช่น คำว่า “tie” ต่างกับคำว่า

“type” หรือ “tight” ซึ่งถ้าไม่ออกเสียงในตำแหน่งท้ายแล้วความเข้าใจผิดอาจเกิดขึ้น ดังนั้นการหัดปล่อยลมเสียงเหล่านี้ในตำแหน่งท้ายพยางค์ตั้งแต่ในขั้นนี้ จะช่วยสร้างนิสัยให้ผู้เรียนตระหนักถึงเสียงนี้มากขึ้น และจะออกเสียงควบกล้ำในตำแหน่งท้ายพยางค์ (ซึ่งภาษาไทยไม่มี) ได้ง่ายขึ้น

เสียงระเบิดก้อง b d g

การออกเสียง /b/ ตำแหน่งต้นพยางค์ เสียงนี้เมื่อเกิดในตำแหน่งต้นพยางค์จะไม่มีปัญหาสำหรับคนไทยเพราะการออกเสียงเหมือนเสียงที่เขียนด้วยอักษร “บ” ในภาษาไทย ตำแหน่งท้ายพยางค์ก็ยังคงออกเสียงเหมือน “บ” แต่ควรเปิดปาก (หรือเปิดฐานกรรณที่ปาก) เมื่อจบคำหนึ่ง ๆ /b/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์ อย่างไรก็ตามการเปิดปากสำหรับเสียง /p/ และ /b/ ควรฝึกให้ฟังแตกต่างกัน มิฉะนั้นจะมีปัญหาในการสื่อความเช่น ในคำ cop กับ cob หรือ cap กับ cab

การออกเสียง /d/ ตำแหน่งต้นพยางค์ การออกเสียง /d/ ในตำแหน่งต้นพยางค์เหมือนการออกเสียงที่เขียนด้วย “ด” ในภาษาไทย คือ ไขปลายลิ้นแตะปุ่มเหงือก (อย่าให้ปลายลิ้นแตะฟัน) ให้แน่นและปล่อยลิ้นออกจากปุ่มเหงือก ฝึกออกเสียง /d/ ในคำต่อไปนี้ใช้ทำนองเสียงแบบทอดลง ตำแหน่งท้ายพยางค์การออกเสียงยังคงเหมือน /d/ ในตำแหน่งต้นพยางค์ แต่เมื่อพูดจบคำให้ปล่อยลิ้นออกจากปุ่มเหงือกทุกครั้งไปหรือเรียกว่าปล่อยฐานกรรณออกอย่างรวดเร็ว

การออกเสียง /g/ เสียงนี้ไม่มีในภาษาไทย ลักษณะการจรดฐานกรรณคล้ายเสียงที่เขียนด้วย “ก” ในภาษาไทย แต่เสียงนี้เป็นเสียงก้อง ส่วน “ก” ในภาษาไทยเป็นเสียงไม่ก้อง ดังนั้นผู้เรียนภาษาไทยควรฝึกออกเสียงนี้เป็นพิเศษ ตำแหน่งต้นพยางค์ เสียง /g/ อาจสะกดแตกต่างกันไป บางครั้งสะกดด้วย “g” บางครั้ง “gu” หรือ “gh” เช่น gone, guard, guarantee, guess, ghost

เสียงนาสิก m n ŋ

เสียงกลุ่มนี้ไม่มีปัญหาในการออกเสียงสำหรับคนไทยเพราะ /m/ คล้ายเสียงที่เขียนด้วย “ม” /n/ คล้ายเสียงที่เขียนด้วย “น” และ /ŋ/ คล้ายเสียงที่เขียนด้วย “ง” ตามลำดับ

เสียงเสียดแทรก f v s z h

การออกเสียง /f/ เสียงนี้ไม่มีปัญหาสำหรับคนไทยเพราะออกเสียงเหมือนเสียงที่เขียนด้วยอักษร “ฟ” หรือ “ฝ” เช่นในคำ ไฟ ฟ้า เสียง /f/ ในภาษาอังกฤษปกติมีการสะกดต่าง ๆ กัน ตำแหน่งท้ายพยางค์เสียง /f/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์อาจมีปัญหาสำหรับคนไทย เนื่องจากในภาษาไทยไม่มีเสียง /f/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์และไม่เกิดความเคยชินในการออกเสียงนี้ในตำแหน่งท้ายพยางค์ ในการพูดภาษาอังกฤษการออกเสียงท้ายพยางค์ทุกเสียงเป็นสิ่งจำเป็น เพราะเสียงท้ายพยางค์จะเป็นตัวระบุว่าเรากำลังเอ่ยถึงคำใดเช่น wide wipe white wine ดังนั้นเมื่อออกเสียง /f/ ในตำแหน่งท้ายคำใดก็ตาม ทุกครั้งที่ออกเสียงนั้น ๆ จบลงให้ยกริมฝีปากล่างขึ้นไปใกล้กับฟันบนให้มากที่สุดแล้วพ่นลมออกมา

ในตอนแรกเมื่อเริ่มฝึกใหม่ ๆ ควรพ่นลมให้มากกว่าปกติ นานไปเมื่อออกเสียงนี้ในตำแหน่งท้ายพยางค์ ได้อย่างอัตโนมัติแล้วคนเราจะปรับความแรงของลมให้อยู่ในระดับปกติทั่วไป

การออกเสียง /v/ เสียงนี้เป็นเสียงก้อง อาจมีปัญหาสำหรับคนไทยเพราะเสียงดังกล่าว ไม่มีในภาษาไทย การออกเสียงนี้อาจจะกระทำได้โดยวิธียึดการออกเสียง /f/ เป็นหลัก นั่นคือ เตรียมออกเสียง /f/ โดยพ่นลมให้แทนผ่านระหว่างริมฝีปากล่างกับฟันบน (ฐานกรณ์คู่นี้อยู่ใกล้กันมาก) ต่อไปพยายามพ่นลมให้มีระดับเสียงต่ำกว่าปกติ เปรียบเสมือนพ่นลมเตรียมออกเสียง /f/ แต่ใส่ วรรณยุกต์เอกลงไป เสียงที่ได้ยินคือเสียง /v/ ทดสอบโดยใช้ฝ่ามือแตะบริเวณลูกกระเดือกจะพบว่า เมื่อพ่นลมออกเสียง /f/ นั้นไม่มีความก้องที่ลูกกระเดือก เมื่อรับรู้ถึงความแตกต่างดังกล่าวแล้วให้ฝึก เฉพาะเสียง /v/ จนคล่องแล้วจึงออกเสียงในคำต่อไป

การออกเสียง /s/ ในภาษาอังกฤษเหมือนการออกเสียงที่ขึ้นต้นด้วยอักษร “ส” หรือ “ซ” ในภาษาไทย ดังนั้นจึงไม่มีปัญหาในการออกเสียง อย่างไรก็ตามการออกเสียง /s/ ในตำแหน่งท้าย พยางค์อาจมีปัญหาสำหรับคนไทย เนื่องจากเสียงนี้ไม่เกิดในตำแหน่งท้ายพยางค์ในภาษาไทย คนไทย ไม่คุ้นเคยกับการออกเสียง /s/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์ และเมื่อไม่ออกเสียงดังกล่าวในที่ที่ควรออก เสียงปัญหาในการสื่อความจึงเกิดขึ้น ในการออกเสียงตำแหน่งท้ายพยางค์ นั้นขึ้นแรกผู้ฝึกควรออกเสียง /s/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์ให้มีความแรงกว่าปกติ เมื่อออกเสียง /s/ ในตำแหน่งนี้ได้จนเป็นนิสัยแล้ว ความแรงของลมจะลดลงเป็นปกติโดยอัตโนมัติ เสียง /s/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์มีการสะกดด้วย ตัวอักษรแตกต่างกันไป เช่น “s” “ss” “se” “ce” เป็นต้น สำหรับคำที่สะกดด้วยอักษร “x” นั้น จะออกเสียง พยัญชนะควบกล้ำ /-ks/ ซึ่งต้องมีเสียง /s/ เกิดขึ้นด้วยเสมอ และคนไทยมักจะลืมออกเสียง /s/ ในคำที่มี “x” หรือ “xe” สะกดท้ายพยางค์

การออกเสียง /z/ ซึ่งเป็นเสียงก้องและไม่มีในภาษาไทย จึงอาจเป็นปัญหาสำหรับ การออกเสียงของคนไทย ดังนั้นในขั้นแรก ควรฝึกออกเสียง /z/ ดังนี้ วิธีที่หนึ่ง ยึดการออกเสียง /s/ หรือ เสียง “ส” เป็นหลัก กล่าวคือ เตรียมออกเสียง /s/ โดยทำปากและจัดอวัยวะสำหรับออกเสียง /s/ พ่นลม ออกให้แทรกผ่านปลายลิ้นกับปุ่มเหงือกซึ่งอยู่ใกล้กันมาก ซึ่งคือฐานกรณ์สำหรับเสียง /s/ ต่อไปให้พ่นลม โดยมี “ระดับเสียง” ต่ำกว่าปกติ หรือเปรียบเสมือนพ่นลมโดยใส่ “วรรณยุกต์เอก” ลงไปซึ่งต่อไปนี้จะ ได้ยิน “เสียง” ไม่ใช่ “ลม” แต่เพียงอย่างเดียว เสียงที่ได้ยินคือเสียง /z/ นั่นเอง ทดสอบโดยใช้ฝ่ามือ แตะบริเวณลูกกระเดือกจะรู้สึกถึงความก้องบริเวณนั้น เมื่อออกเสียง /z/ มีความก้องที่ลูกกระเดือก เสียง /s/ ไม่มีความก้องที่บริเวณดังกล่าวและมีลมออกมาแรง หลังจากนั้นจึงฝึกออกเสียง /z/ ในคำต่อไป

การออกเสียง /h/ เสียงนี้เป็นเสียงไม่ก้องซึ่งไม่มีปัญหาสำหรับคนไทย เพราะการออกเสียง ที่สะกดด้วยอักษร “ฮ” หรือ “ห” สำหรับในภาษาอังกฤษเสียง /h/ ไม่เกิดในตำแหน่งท้ายพยางค์ แต่จะเกิด ในตำแหน่งต้นคำและระหว่างสระหรือกลางคำเท่านั้น อาจมีการสะกดด้วย “h” หรือ “wh”

เสียงเปิด w j r

การออกเสียง /w/ เสียงนี้ออกเสียงที่คล้ายเสียงที่เขียนด้วย “ว” ในภาษาไทย จึงไม่มีปัญหาสำหรับคนไทย เสียง /w/ เกิดเฉพาะในตำแหน่งต้นพยางค์และตำแหน่งกลางคำหรือระหว่างสระเท่านั้น ไม่เกิดขึ้นในตำแหน่งท้ายพยางค์

การออกเสียง /j/ เสียงนี้คล้ายเสียงที่เขียนด้วย “ย” ในภาษาไทย เกิดขึ้นเฉพาะในตำแหน่งต้นพยางค์เท่านั้น

การออกเสียง /r/ ในภาษาอังกฤษแตกต่างไปจากการออกเสียงที่เขียนด้วย “ร” ในภาษาไทย กล่าวคือในการออกเสียง /r/ ในภาษาอังกฤษนั้น เริ่มด้วยการห่อปากในขณะที่เดียวกัน พบปลายลิ้นไปข้างหลังเตรียมพร้อมที่จะออกเสียง เมื่อจะออกเสียงให้สลับปลายลิ้นไปข้างหน้า โดยมีให้ปลายลิ้นกระทบส่วนใด ๆ ในปากเลย เสียงที่ได้ยินคือเสียง /r/ ในภาษาอังกฤษตำแหน่งต้นพยางค์ ลักษณะการออกเสียงเหมือนกับที่ได้กล่าวไว้แล้ว อาจสะกดด้วยอักษร “r” “rh” หรือ “wr” ก็ได้ สำหรับเสียง /r/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์นั้น ผู้ที่พูดภาษาอังกฤษสำเนียงอังกฤษจะไม่ออกเสียง /r/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์ ส่วนผู้ที่พูดสำเนียงอเมริกันหรือสำเนียงสกอตจะออกเสียง /r/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์

เสียงข้างลิ้น l

ตำแหน่งต้นพยางค์ เสียง /l/ ในตำแหน่งต้นพยางค์ที่เกิดเป็นพยัญชนะเดี่ยว ในตำแหน่งต้นพยางค์นั้นสามารถอนุโลมได้ว่าออกเสียงคล้าย “ล” ในภาษาไทยตำแหน่งต้นพยางค์ให้ออกเสียงคล้ายคลึงกับลักษณะการออกเสียงของเจ้าของภาษาให้มากที่สุดนั้นค่อนข้างยากสำหรับคนไทย เนื่องจากไม่เหมือนเสียงที่ขึ้นด้วย “ล” ที่เดียว กล่าวคือในการออกเสียง /l/ ในตำแหน่งท้ายพยางค์นั้น ต้องมีการ “เกร็ง” ที่ลิ้นส่วนหลังในขณะที่ปลายลิ้นแตะที่ปุ่มเหงือก การเกร็งที่บริเวณเหนือลูกกระเดือกหรือที่ลิ้นส่วนหลังนั้น สามารถใช้มือสัมผัสได้ซึ่งจะรู้สึก “แข็ง” ที่บริเวณดังกล่าว เมื่อกระทำได้ดังนี้แล้วจึงค่อยเปิดฐานกรณ์ของเสียง /l/ ออก การออกเสียง /l/ ในลักษณะนี้เรียกว่าเสียง /l/ แบบเกร็งลิ้นส่วนหลัง

3. การฝีกออกเสียงสระในภาษาอังกฤษ

สระในภาษาอังกฤษแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ สระเดี่ยวและสระประสม หรือพูดง่าย ๆ ว่ามีสระที่ออกเพียงเสียงเดียว กับสระที่ออกสองเสียงร่วมกัน

การออกเสียงสระในภาษาอังกฤษไม่อาจพิจารณาจากตัวสะกดได้เสมอไป ทั้งนี้เพราะตัวสะกดหนึ่ง ๆ อาจออกเสียงได้แตกต่างกันเช่น ตัวสะกด “a” ในคำว่า “cat” ออกเสียงแตกต่างไปจากตัวสะกด “a” ในคำว่า “hate” ดังนั้นการจะฝีกออกเสียงสระจึงไม่อาจยึดตัวสะกดเป็นเกณฑ์ได้เสมอไป จำเป็นต้องอาศัยสัญลักษณ์สากลที่ใช้แสดงการออกเสียงเช่นเดียวกับเสียงพยัญชนะ

สัญลักษณ์แสดงการออกเสียงที่ถือว่าเป็นสากลนั้น ยึดแบบมาจากสระมาตรฐานของ Daniel Jones อดีตอาจารย์ทางภาษาศาสตร์และสัตวศาสตร์ของมหาวิทยาลัยลอนดอน

สำหรับคนไทยปัญหาในการออกเสียงสระภาษาอังกฤษมีค่อนข้างน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับปัญหาในการออกเสียงพยัญชนะ อย่างไรก็ตามปัญหาที่เกิดขึ้นอาจนำไปสู่ความยุ่งยากในการสื่อสารได้ เช่นในคำว่า “hell” กับ “hail” การออกเสียงสระในคำแรกเป็นสระเดี่ยวเสียงสั้น ส่วนในคำที่สองเป็นสระประสมซึ่งเสียงยาวกว่า ถ้าผู้พูดใช้สระเดี่ยวเสียงสั้นสำหรับคำทั้งคู่ ปัญหาในการสื่อความ จะเกิดขึ้น ดังนั้นจึงควรฝึกออกเสียงให้ถูกต้องเพื่อจัดปัญหาเหล่านั้น การออกเสียงสระในภาษาอังกฤษกระทำได้ดังนี้

สระเดี่ยว

1. เสียง /i:/ เป็นเสียงยาวคล้ายเสียงสระ “อิ” ในภาษาไทย อาจจะไม่มีปัญหาสำหรับคนไทยนัก ข้อสำคัญต้องให้เสียงยาว อย่าให้เสียงสั้น และเมื่อเสียง /i:/ เกิดขึ้นในพยางค์ที่มีพยัญชนะท้ายพยางค์ ให้เปิดฐานกรณ์สำหรับเสียงพยัญชนะในตำแหน่งท้ายพยางค์ทุกครั้งไป

2. เสียง /i/ เป็นเสียงสั้นคล้ายเสียงสระ “อิ” ในภาษาไทย แต่ความกว้างของปากมีมากกว่าหรือเหยียดมุมปากน้อยกว่า ในขณะที่ออกเสียงนี้ไม่ต้องเกร็งกล้ามเนื้อที่ปาก ปัญหาของคนไทยที่มักจะเกิดขึ้นในการออกเสียง /i/ ก็คือมักจะออกเสียงสับสนปนกับ /i:/ ซึ่งทำให้เกิดปัญหาในการสื่อความหมาย ดังนั้นผู้เรียนควรจำคำที่คล้ายกัน แต่ออกเสียงต่างกันระหว่าง /i:/ กับ /i/ ดังนี้

/i:/ (เสียงยาว)	/i/ (เสียงสั้น)
lead /li:d/	lid /lid/
meat /mi:t/	mitt /mit/
neat /ni:t/	knit /nit/
deep /di:d/	did /did/
seat /si:t/	sit /sit/

3. เสียง /e/ เป็นเสียงสั้นคล้ายเสียง “เอะ” ในภาษาไทย แต่ในขณะที่ออกเสียงนี้ไม่ต้องเกร็งกล้ามเนื้อที่ปาก และเขยิบปากมากกว่าสระ “เอะ” ปัญหาที่มักจะเกิดขึ้นกับคนไทยก็คือการเปล่งเสียงเป็นเสียงยาวคล้ายเสียงสระ “เอ-” ในภาษาไทย ซึ่งอาจทำให้ผู้ฟังเกิดความสับสนได้ กล่าวคือในภาษาอังกฤษมีสระประสมอีกเสียงหนึ่งคือ /ei/ เป็นสระเสียงยาวซึ่งเริ่มด้วยเสียง /e/ แล้วเลื่อนลิ้นสูงขึ้นไปที่เสียง /i/ ดังนั้นการออกเสียง /e/ ซึ่งเป็นเสียงสั้นในลักษณะเสียงยาว (คือเสียง “เอะ” ในภาษาไทย) จะทำให้ผู้ฟังสับสนฟังเป็นเสียง /ei/ ได้ เช่น ถ้าพูดคำว่า “bet” ให้ยาวกว่าเดิม ผู้ฟังอาจจะฟังเป็น “bait” ซึ่งมีเสียงสระเป็นเสียง /ei/ ถึงแม้ว่าในความเป็นจริงเสียง “เอ-” ในภาษาไทยจะแตกต่างจากเสียงสระ /ei/ บ้าง แต่ความสับสนในลักษณะดังกล่าวก็เกิดขึ้นได้

4. เสียง /æ/ เป็นเสียงสั้นออกเสียงคล้ายเสียงสระ “แะ” ในภาษาไทย แต่ออกเสียงให้สั้นกว่าเสียงสระ “แะ” และอ้าปากกว้างเล็กน้อย เสียงนี้อาจไม่ค่อยเป็นปัญหาสำหรับคนไทยมากนัก ส่วนใหญ่แล้วสะกดด้วยอักษร “a” แต่มีบางคำสะกดด้วย “ai” เช่น plait /plæ/, plaid /plæd/

5. เสียง /ɑ:/ เป็นเสียงยาวคล้ายเสียงสระ “-า” ในภาษาไทย แต่เสียง /ɑ:/ ในภาษาอังกฤษสำเนียงอังกฤษจะถอยลิ้นไปข้างหลังมากกว่าสระ “-า” ในภาษาไทย (คนไทยมักจะกล่าวกันว่าคนอังกฤษพูด “ลิ้นอยู่ในคอ”) คำบางคำมีสระออกเสียง /ɑ:/ ในสำเนียงอังกฤษจะออกเสียงเป็น /æ/ ในสำเนียงอเมริกันของชนบางกลุ่ม เช่น past, pass, grass, glass เป็นต้น แต่ในคำบางคำออกเสียง /ɑ:/ ทั้งสองสำเนียง (แต่สำเนียงอเมริกันลิ้นไม่ถอยหลังมากเท่าสำเนียงอังกฤษ) เช่น part, hard, card, car, father เป็นต้น

6. เสียง /ɔ:/ เป็นเสียงสั้น ออกเสียงคล้ายเสียงสระ “-อะ” ในภาษาไทย แต่ในสำเนียงอังกฤษปากห่อมากกว่าเล็กน้อย และถอยลิ้นไปข้างหลังมากกว่าสระ “-อะ” ในภาษาไทย โดยทั่วไปแล้วเสียงนี้ไม่เป็นปัญหาในการออกเสียงสำหรับคนไทย อย่างไรก็ตามอาจมีปัญหากเกิดขึ้นบ้างในบ้างกรณีที่ผู้พูดออกเสียงยาวไปทำให้สับสนกับเสียง /ɔ:/ ซึ่งเป็นเสียงยาว เช่น “cot” เสียงสั้น เมื่อออกเสียงให้ยาวกว่าเดิมฟังเป็น “caught” ดังนั้นผู้ฝึกจึงควรออกเสียงสั้นและเสียงยาวให้แตกต่างกันและมีความระมัดระวังเป็นพิเศษ

7. เสียง /ɔ:/ เป็นเสียงยาว คล้ายเสียงสระ “-อ” ในภาษาไทย แต่ห่อมุมปากมากกว่าและถอยลิ้นไปข้างหลังมากกว่า ในการออกเสียงนี้จะไม่มีปัญหาในการสื่อความ ถ้าผู้ฝึกออกเสียงให้ยาวตลอดเวลาและให้ความแตกต่างกับเสียง /ɔ/ ซึ่งเป็นสระเสียงสั้น เช่นคำว่า “chock” เสียงสระคือ /ɔ/ สั้น ควรจะแตกต่าง (ในด้านความสั้นยาวของสระ) กับคำว่า “chalk” ซึ่งเสียงสระคือ /ɔ:/ ยาว

8. เสียง /ə/ เป็นเสียงสั้น คล้ายการออกเสียงสระ “-อะ” ในภาษาไทย แต่ไม่ต้องเกร็งลิ้น (ปล่อยลิ้นตามสบาย) ซึ่งถ้าออกเสียงตามลักษณะภาษาอังกฤษแล้วลิ้นจะเลื่อนมาข้างหน้าเล็กน้อย อย่างไรก็ตามถึงแม้จะออกเสียง /ə/ ตามลักษณะสระ “-อะ” ในภาษาไทย ความสับสนคงจะเกิดขึ้นน้อย ถ้าผู้ฝึกใช้เสียงนี้กับพยางค์ที่ไม่มีการเน้นหนักเท่านั้น เนื่องจากเสียง /ə/ จะเกิดกับพยางค์ที่ไม่มีการเน้นหนัก หรือไม่มี stress เสมอ เช่น ในคำ “better” มีการเน้นหนักบนพยางค์ “bet” ส่วน “er” ใน “ter” ไม่เน้นจึงออกเป็นเสียง /ə/ ซึ่งถ้าผู้พูดคนไทยจะใช้สระ “-อะ” ในตำแหน่งนี้ก็จะไม่ผิดพลาดมากนัก ปัญหาที่เกิดขึ้นจะเป็นกรณีสับสนกับเสียง /ə:/ ซึ่งเป็นเสียงยาว เช่นในคำ “word” สระที่ใช้คือ /ə:/ ถ้าผู้พูดใช้สระเสียงสั้นคือ ความสับสนอาจเกิดขึ้นบ้างดังนั้นผู้ฝึกควรออกเสียง /ə/ (สั้น) และ /ə:/ (ยาว) ให้แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด

9. เสียง /ə/ เป็นเสียงยาว ออกเสียงคล้ายสระ “เอ” ในภาษาไทย ในด้านการออกเสียงให้เป็นเสียงยาว จริงๆ แล้วมักจะไม่มีปัญหา ปัญหาสำหรับคนไทยที่เกิดขึ้นก็คือ ออกเสียงสั้น - ยาวได้ไม่แตกต่างกันอย่างชัดเจน ซึ่งจะทำให้เกิดความสับสนระหว่างเสียง /ə/ และเสียง /e:/ ได้

10. เสียง /ʌ/ เป็นเสียงสั้น ออกเสียงคล้ายเสียงสระ “ะ” ในภาษาไทย แต่ถ้าอ้าปากน้อยกว่าเล็กน้อย (นั่นคือลิ้นยกสูงกว่าเล็กน้อย) เสียงนี้มักไม่เป็นปัญหาสำหรับนักเรียนไทยทราบใดที่ผู้ฝึกออกเสียงให้เป็นเสียงสั้น ตัวสะกดสำหรับเสียง /ʌ/ อาจมีต่าง ๆ กันเช่น

สะกดด้วย “u” ใน sum/sʌm/, cut/kʌt/

สะกดด้วย “o” ใน son/sʌn/, come/kʌm/

สะกดด้วย “ou” ใน country/kʌntri/, couple/kʌpl/

สะกดด้วย “oo” ใน blood/bʌld/, flood/fʌld/

11. เสียง /u/ เป็นเสียงคล้ายเสียงสระ “อู” ในภาษาไทย แต่ปากห่อน้อยกว่า กล่าวคือไม่ต้องเกร็งปากและมุมปาก (ไม่ต้องดึงมุมปากเข้ามาเพียงแต่ยื่นปากเล็กน้อย) ปัญหาที่เกิดขึ้นกับการออกเสียงคนไทยอยู่ที่การออกเสียงสับสน ระหว่างเสียงสั้นกับเสียงยาวในคำที่สะกดคล้ายกัน เช่น

/u/ (เสียงสั้น) /u:/ (เสียงยาว)

foot /fut/ food /fu:d/

full /fʊl/ fool /fu:l/

pull /pʊl/ pool /pu:l/

hood /hʊd/ hoot /hu:t/

12. เสียง /u:/ เป็นเสียงยาว คล้ายการออกเสียงสระ “อู” ในภาษาไทย จึงอาจจะไม่มีปัญหาในการออกเสียง อย่างไรก็ตามปัญหาในการสื่อความอาจเกิดขึ้นได้เมื่อผู้ใช้เสียงสับสนกับ /u/ ซึ่งเป็นเสียงสั้น

ชุมศักดิ์ มัชฌิมจันทร์ (ม.ป.ป. : 36) ได้ยกตัวอย่างคำที่มีเสียงพยัญชนะต่าง ๆ และสัญลักษณ์แทนเสียงของพยัญชนะเหล่านั้นไว้ ดังแสดงในตารางที่ 2.3

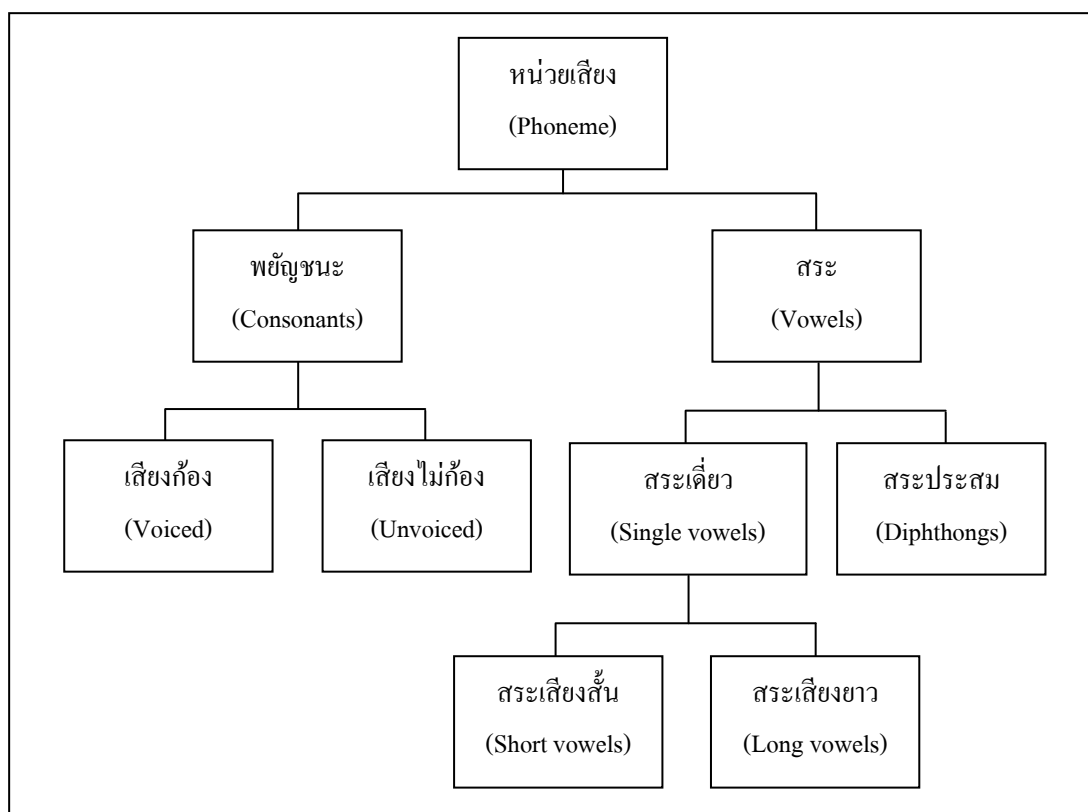
ตารางที่ 2.3 สัญลักษณ์แทนเสียงพยัญชนะ

/p/	pen, copy, happen	/m/	man, money, sum
/b/	back, bubble, job	/n/	nice, run, bun
/t/	tea, light, button	/ŋ/	ring, sing, song
/d/	dog, lady, lad	/l/	low, roll, seal

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

/k/	<u>king</u> , <u>lock</u> , <u>school</u>	/r/	<u>run</u> , <u>sorry</u> , <u>worry</u>
/g/	<u>go</u> , <u>big</u> , <u>giggle</u>	/j/	<u>y</u> et, <u>u</u> se, <u>d</u> uty
/tʃ/	<u>ch</u> urch, <u>m</u> atch, <u>n</u> ature	/w/	<u>w</u> et, <u>w</u> atch, <u>q</u> uite
/dʒ/	<u>j</u> udge, <u>a</u> ge, <u>s</u> oldier	/z/	<u>z</u> one, <u>z</u> ero, <u>r</u> ose
/f/	<u>f</u> ar, <u>r</u> ough, <u>l</u> eft	/ʃ/	<u>sh</u> ip, <u>s</u> ure, <u>s</u> ugar
/v/	<u>v</u> an, <u>l</u> ove, <u>m</u> ove	/ʒ/	<u>v</u> ision, <u>m</u> easure, <u>p</u> leasure
/θ/	<u>th</u> ree, <u>d</u> epth, <u>au</u> thor	/h/	<u>h</u> at, <u>h</u> ole, <u>b</u> ehind
/ð/	<u>th</u> en, <u>o</u> ther, <u>sm</u> ooth	/s/	<u>s</u> on, <u>l</u> obster, <u>c</u> ease

เจอร์าลด์ (Gerald, 2546 : 48) ได้สรุปลักษณะสำคัญของการออกเสียง (Features of Pronunciation) โดยการแยกส่วนประกอบให้เห็นรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของการออกเสียงไว้ดังแสดงในภาพที่ 2.6

ภาพที่ 2.6 ลักษณะสำคัญของการออกเสียง

สรุปได้ว่าการฝึกออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษต้องคำนึงถึงลักษณะเฉพาะในการออกเสียงของภาษาแต่ละภาษาเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ฉะนั้นการเรียนรู้การออกเสียงอย่างที่ชนชาติเจ้าของภาษาออกเสียง จึงต้องเรียนรู้หรือจับลักษณะเฉพาะของภาษานั้น ๆ ให้ได้ เพื่อจะได้สามารถออกเสียงให้ใกล้เคียงหรือเกือบเหมือนกับเจ้าของภาษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

จิรนนท์ เมฆวงษ์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษ และความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ด้วยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ พบว่าความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษของผู้เรียนที่ได้รับการสอนแบบโฟนิกส์โดยรวม ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด นอกจากนั้นผู้เรียนมีความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังจากที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์

วันเพ็ญ เดียวสมคิด (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการสอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองตามแนวการสอนแบบโฟนิกส์ เพื่อพัฒนาความพร้อมทางภาษาไทยของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลบ้านปลาขาว อำเภอแม่แตงจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาได้แผนการจัดประสบการณ์ตามแนวการสอนแบบโฟนิกส์ จำนวน 4 หน่วยและหลังใช้แผนการจัดประสบการณ์ตามแนวการสอนแบบโฟนิกส์แล้วนักเรียนมีความพร้อมทางภาษาไทยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสามารถจำแนกภาพจำแนกเสียง การรู้คำศัพท์ ความเข้าใจในการฟัง สามารถใช้สายตารู้ความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับสัญลักษณ์

ศิริพันธ์ ศรีวันยงค์ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการเสริมสร้างทักษะการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 - 3 ที่มีภาวะการอ่านบกพร่อง พบว่าความสามารถการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาการเสริมสร้างทักษะการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 - 3 ที่มีภาวะการอ่านบกพร่องหลังการเรียนรู้อยู่ในระดับดีมาก

งานวิจัยต่างประเทศ

ผลการวิจัยดังกล่าวสนับสนุนข้อสรุปของโยพพ์ (Yopp, 1992 : 58) ที่ว่า การฝึกฝนเรื่องการตระหนักรู้หน่วยเสียงย่อยนั้นเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้เพื่อให้จำแนกคำได้ การฝึกฝนเช่นนี้มีความสำคัญเพราะเด็ก ๆ ส่วนใหญ่ที่เรียนในระดับชั้นอนุบาลยังไม่รู้ว่า คำ นั้นสร้างขึ้นมาจากเสียงที่มีความเฉพาะเจาะจง โยพพ์ยังกล่าวไว้อีกด้วยว่า ความตระหนักรู้หน่วยเสียงย่อย (Phonemic Awareness)

ในเด็กนั้นสามารถพัฒนาได้ โดยการจัดประสบการณ์ทางภาษาอย่างเข้มข้น ที่จะกระตุ้นให้มีการสำรวจ และจัดการในเรื่องของเสียงให้พวกเขา กิจกรรมเหล่านี้นำไปสู่ความสำเร็จในพฤติกรรมการอ่าน และการสะกดในภายหลังอย่างมีนัยสำคัญ เด็ก ๆ ส่วนมากจะเรียนรู้เรื่องการตระหนักรู้หน่วยเสียงย่อย จากกิจกรรมเหล่านี้ ความสามารถในการตระหนักรู้หน่วยเสียงที่ซับซ้อนนั้นจะเกิดการเรียนรู้ขึ้นได้ ในบริบทของการเรียนรู้เรื่องความสอดคล้องกันของตัวอักษรและเสียง

อดัมส์ (Adams, 1996 : 41) พบว่า ผู้เรียนที่มีได้พัฒนาพื้นฐานเรื่องการตระหนักรู้หน่วยเสียง การจำแนกตัวอักษร และความสามารถในการถอดรหัสคำได้อย่างรวดเร็วแล้วจะมีปัญหาในการเรียนรู้ การอ่าน เด็ก ๆ หลายคนเหล่านี้จบลงด้วยการถูกระบุว่าเป็นผู้มีความบกพร่องทางการอ่าน (Dyslexia) และต้องการการศึกษาแบบพิเศษในที่สุด

ผลงานงานวิจัยของโกรฟ (Groff, 2002 : 46) ซึ่งเปรียบเทียบการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ (Phonics) กับการสอนแบบองค์รวม (Whole Language) แสดงให้เห็นว่า หากเอาห้องเรียนสองห้อง ที่ผู้เรียนมีคุณสมบัติเหมือนกัน ห้องหนึ่งสอนอ่านด้วยระบบ โฟนิกส์ อีกห้องหนึ่งสอนอ่านแบบ องค์รวมในตลอดปีการศึกษา ผลปรากฏว่าห้องเรียนที่ใช้การสอนภาษาอังกฤษแบบโฟนิกส์มีผลสัมฤทธิ์ ที่เหนือกว่าห้องเรียนที่สอนด้วยวิธีอ่านเป็นคำ ในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิชาภาษาอังกฤษ

จอห์นสโตน และ วัตสัน (Johnstone and Watson, 2008 : 53) นักวิจัยสาขาจิตวิทยา แห่งมหาวิทยาลัยเซนต์แอนดรูส์ สหราชอาณาจักร ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบการสอนอ่านโดยใช้ วิธีการสอนแบบดั้งเดิม คือ การสอนแบบการอ่านเป็นคำ และให้นักเรียนแยกเสียงของคำ และการสอน โดยวิธีการใหม่ คือ การสอนโดยใช้การออกเสียงตัวอักษรแล้วผสมเป็นคำ โดยใช้โปรแกรมการสอน แบบโฟนิกส์ เป็นระยะเวลา 2 ภาคการศึกษา ผลปรากฏว่า นักเรียนในกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบโฟนิกส์ มีระดับคะแนนการอ่านเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์คะแนนการอ่านเฉลี่ยตามอายุจริงถึง 11-14 เดือน และจำนวน ของนักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านยังมีจำนวนน้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับนักเรียนในชั้นเรียนที่สอน การอ่านแบบดั้งเดิม

จากงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศดังกล่าว สรุปได้ว่างานวิจัยเหล่านี้ล้วนพิจารณา ลักษณะเฉพาะของปัญหาที่จะทำให้เด็ก ๆ ไม่สามารถอ่านหนังสือออกได้ ซึ่งปัญหาหลักที่ประจักษ์ชัด ก็คือกระบวนการในการแยกแยะเสียง (Phonological)